Stagedag 1 - dinsdag 29 september 2026
Inzicht in de apotheek

Vanaf 8u30	**Onthaal**
9u00-10u00	**Welkom op KAVA** *(KCC: KAVA congrescentrum)* Nico CARPRIAU - Beroepsondersteuning KAVA Apr. Lotte VERAART - Voorzitter KAVA Apr. Ruben Van Wemmel - FarmaContent
10u00-11u00	**Inleiding op tarifering** Apr. Ellyne MEEUS - Tariferingsdienst KAVA
11u00-11u15	**Koffiepauze**
11u15-12u00	**Welkom op KAVA** *(KCC: KAVA congrescentrum)* **IPSA** Apr. Ellen DE WIN - Projectapotheker IPSA **Accountancy KAVA** Melissa SCHENCK & Katrien VAN OCKEN - Accountancy KAVA **KAVA Connect** Apr. Ellyne MEEUS - KAVA Connect
12u00-13u00	**Lunchpauze**
13u00-14u30	Magistraal en tariferen / Break-out sessie 1 + 2
14u30-16u00	Break-out sessie 1 + 2 / Magistraal en tariferen

Magistraal en tariferen

Apr. Fran AERTS

Tariferingdienst KAVA

Break-out sessie 1

MFO
Aprs. Silas RYDANT en Moira VAN ESBROECK - Meduplace

Break-out sessie 2

Personeelsdienst
Evy VAN SANT - Personeelsverantwoordelijke KAVA

16u00- …	**Frisdrank en einde stagedag**

Welkom bij KAVA

VZW erkend als beroepsvereniging

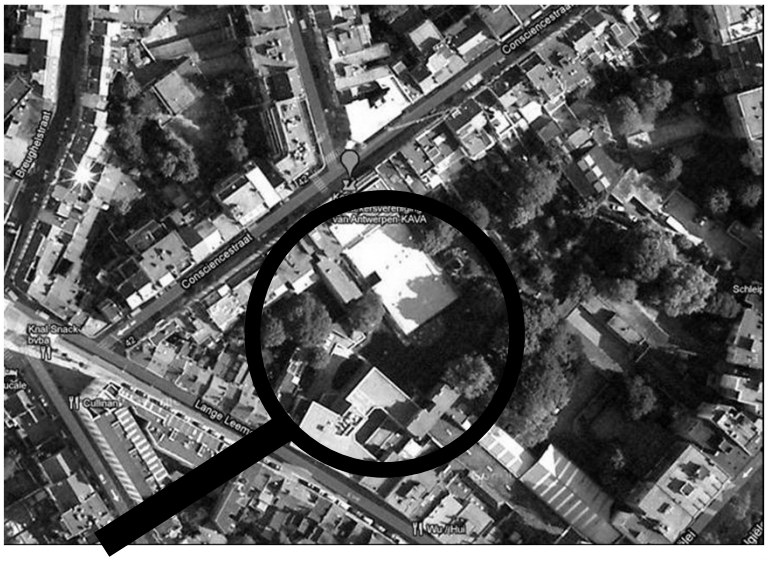
Koninklijke Apothekersvereniging van Antwerpen

Apr. Lotte Veraart
Voorzitter KAVA

- Welkom bij KAVA !
- Het apotheeklandschap & het bedrijf KAVA
- KAVA en z'n leden
- Wat kan KAVA voor jou betekenen?

- **<u>Welkom bij KAVA !</u>**
- Het apotheeklandschap & het bedrijf KAVA
- KAVA en z'n leden
- Wat kan KAVA voor jou betekenen?

3

4

KAVA

KAVA

- Welkom bij KAVA !
- **Het apotheeklandschap & het bedrijf KAVA**
- KAVA en z'n leden
- Wat kan KAVA voor jou betekenen?

7

Het apotheeklandschap

APB
Algemeen Pharmaceutische Bond

VAN
Vlaams ApothekersNetwerk

KAVA
Koninklijke Apothekersvereniging van Antwerpen

Apotheia

DWVL

KOVAG

Wase Apothekers

KFK

pharmacy. brussels

APNL

APPL

CERPAN

UPHOC

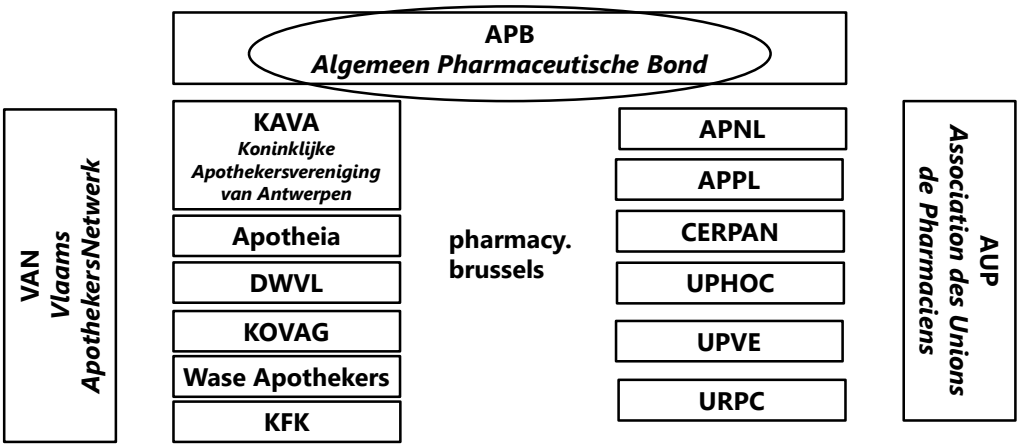
UPVE

URPC

AUP
Association des Unions de Pharmaciens

8

Het apotheeklandschap

Algemeen pharmaceutische bond (APB)

- Federale belangenorganisatie en gesprekspartner
- Communicatie op alle niveaus
- Diensten en werkinstrumenten
  vb. juridische dienst, wetenschappelijke dienst …

KAVA

Het apotheeklandschap

APB
Algemeen Pharmaceutische Bond

VAN
Vlaams ApothekersNetwerk

KAVA
Koninklijke Apothekersvereniging van Antwerpen

- **Apotheia**
- **DWVL**
- **KOVAG**
- **Wase Apothekers**
- **KFK**

pharmacy. brussels

- **APNL**
- **APPL**
- **CERPAN**
- **UPHOC**
- **UPVE**
- **URPC**

AUP
Association des Unions de Pharmaciens

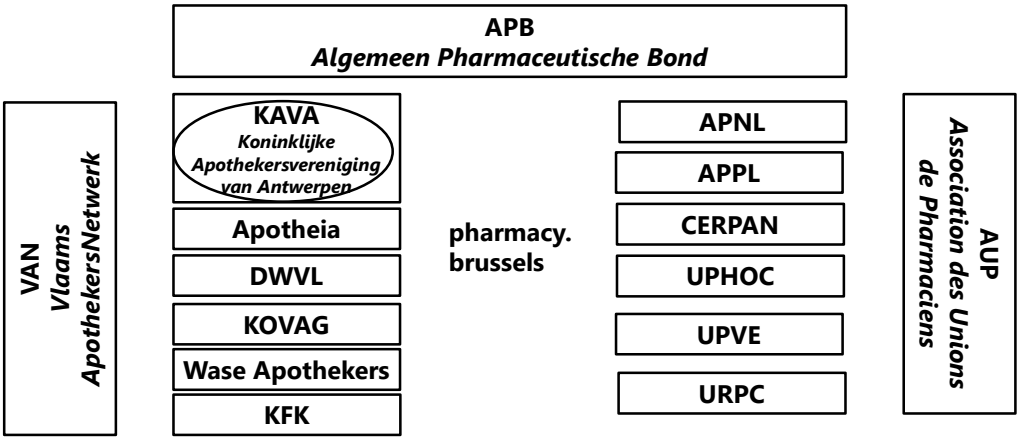
KAVA

Vlaams Apothekers Netwerk

- Vlaamse vertegenwoordiger en gesprekspartner
- Samenwerking beroepsverenigingen
- Focus op farmaceutische zorg

van
vlaams apothekers netwerk

Het apotheeklandschap

Missie en Visie

KAVA is een beroepsvereniging van apothekers die de meerwaarde en de belangen van de individuele apotheker in de gezondheidszorg ontwikkelt en versterkt ten behoeve van de patiënt en de samenleving.

KAVA onderscheidt zich hierbij dankzij een proactieve en klantgerichte aanpak. De focus ligt op het ondersteunen van innovatie en performant ondernemerschap bij haar leden en op wetenschappelijk onderbouwde zorg.

Missie en **Visie**

KAVA geeft me de zekerheid dat ik aangesloten ben bij een moderne netwerkorganisatie die voortdurend innovatieve en vooruitstrevende doelen definieert.

Op basis hiervan reikt KAVA me de nodige tools aan om mijn maatschappelijke relevantie te versterken, mijn verantwoordelijkheid op te nemen en mijn rol als apotheker te laten evolueren.

KAVA doet dit door mij een proactieve, nabije dienstverlening aan te bieden, met een rechtstreekse, wederkerige betrokkenheid.

KAVA-historiek

- 2018 Nieuw congrescentrum
- 2015 Erkenning opleidingsinstituut
- 2010 175 jaar KAVA
- 1997 1ste Apotheekkrant
- 1996 KAVA op internet
- 1989 Farmaframe
- 1970 AD (Accountancy KAVA)
- 1966 Postuniversitaire navorming
- 1956 Antwerps Farmaceutisch Tijdschrift
- 1951 Tariferingdienst KAVA
- 1939 Apothekersvereniging van Antwerpen
- 1916 A.S.M.A.
- 1849 Erkenning universitair diploma apothekers
- 1845 Journal de Pharmacie d'Anvers
- 1835 Société de pharmacie d'Anvers

De beroepsvereniging

DIRECTIECOMITÉ

↓

Beroepsondersteuning *Nico Carpriau*	**Algemeen directeur** *Karel Buelens*
ICT + innovatie *Eric Delaet*	**KAVA Connect** *Apr. Ellyne Meeus*
Personeelsbeheer *Evy Van Sant*	**Tariferingdienst** *Apr. Dina Segers*

Algemeen directeur

Karel Buelens

- Financiën voor de KAVA – groep
- Beheer van lokalen en gebouwen

Beroepsondersteuning

Nico Carpriau

Twee soorten diensten te onderscheiden:

- Apothekers leden: beroepsontwikkeling
- Apotheken van de klanten: apotheekondersteuning

ICT – diensten + innovatie

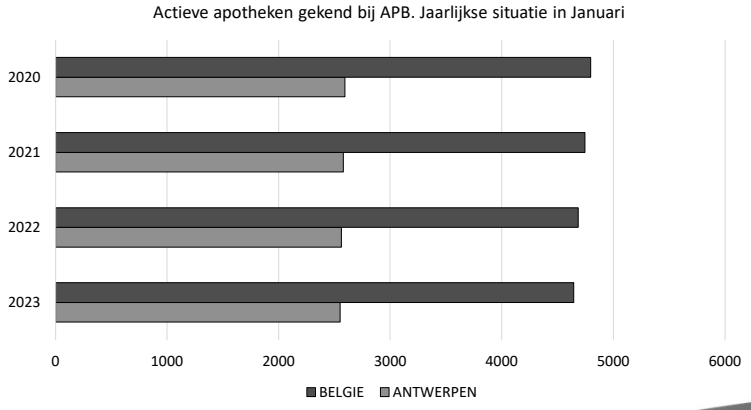
Eric Delaet

- Apothekers (klanten of leden)
- Bedrijf KAVA
- Derden

- Welkom bij KAVA !
- Het apotheeklandschap & het bedrijf KAVA
- **KAVA en z'n leden**
- Wat kan KAVA voor jou betekenen?

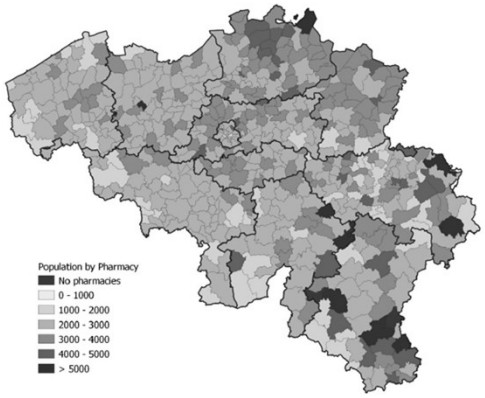

Aantal apotheken in België

KAVA

Aantal bewoners per apotheek

KAVA

Personeel

25437
APOTHEKERS
60% ACTIEF

16999
FTA

DIPLOMA
90% BELGIE
10% EU

APOTHEKER
75% VROUW

FTA
90% VROUW

INSTROOM
JONGE APOTHEKER

UITSTROOM
OWV VERGRIJZING

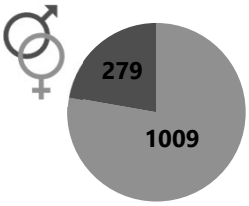
KAVA een vereniging voor iedereen

BEROEPS-VERDEDIGING

BEROEPS-ONTWIKKELING

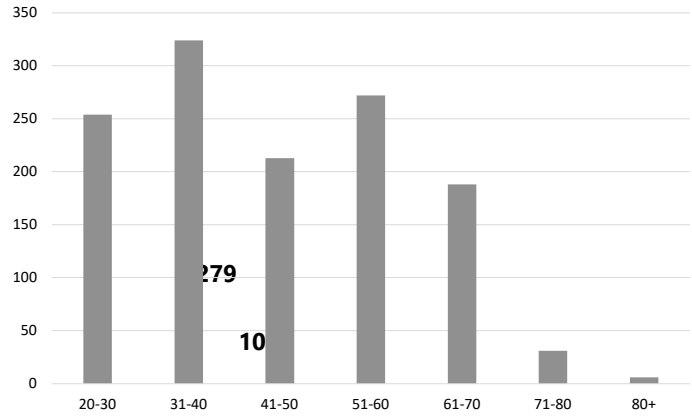
LEDEN BIJ ELKAAR BRENGEN

1288 LEDEN

1051 // ANTWERPEN
68 // VLAAMS BRABANT
10 // LIMBURG
156 // OOST VLAANDEREN
1 // WEST VLAANDEREN
2 // BUITEN BE

Leeftijd KAVA-leden (’26)

KAVA, dé beroepsvereniging voor apothekers

1. Politieke vertegenwoordiging van de officina-apothekers in Antwerpen
2. Investeren in professionele ontwikkeling & innovatie in de apotheek
3. Apothekers verbinden

- Welkom bij KAVA !
- Het apotheeklandschap & het bedrijf KAVA
- KAVA en z'n leden
- **Wat kan KAVA voor jou betekenen?**

Beroepsvereniging KAVA

Verdedigt de belangen van apothekers

Informeert en communiceert

Organisatie vormingen/activiteiten

KAVA is een partner bij de verdere uitbouw van uw professionele loopbaan

KAVA TARIFERINGSDIENST

Inleiding tot tariferen

Apr. Ellyne Meeus

1

KAVA TARIFERINGSDIENST

Wat komt er aan bod

01 **Wat is tariferen?**

02 **Het voorschrift**

03 **Speciale voorschriften**

04 **Verzekerbaarheid patiënten**

05 **Formulieren**

06 **Terugbetaalde specialiteiten**

07 **Terugbetaalde honoraria**

08 **Antibiotica per eenheid**

09 **Tarifering per eenheid**

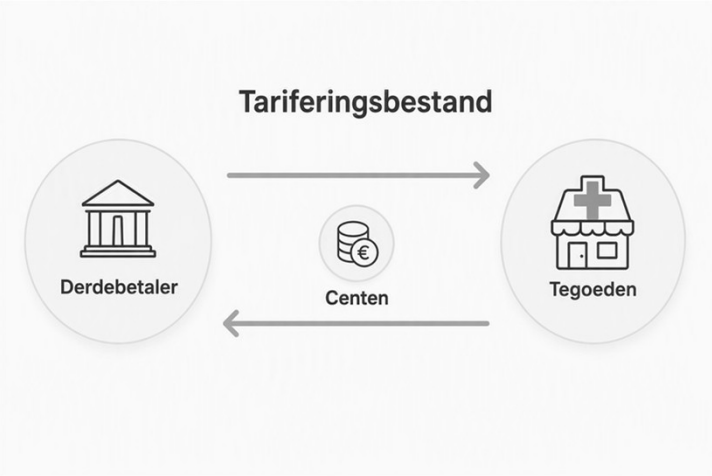
10 **Oefeningen**

2

WAT IS TARIFEREN?

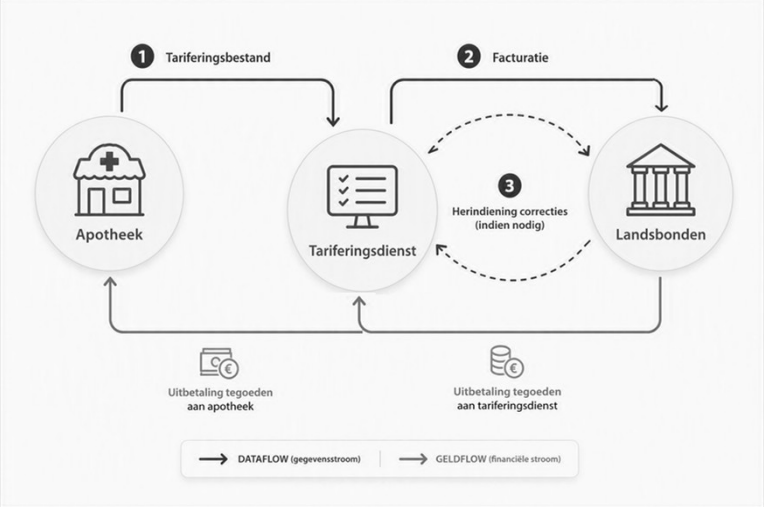
3

Wat is tariferen?

4

Flow van tarifering

5

HET VOORSCHRIFT

6

Voorschrift

Papieren voorschrift

- Wetgeving
- Bewaren

Recip-e

- Wetgeving
- Bewaren

7

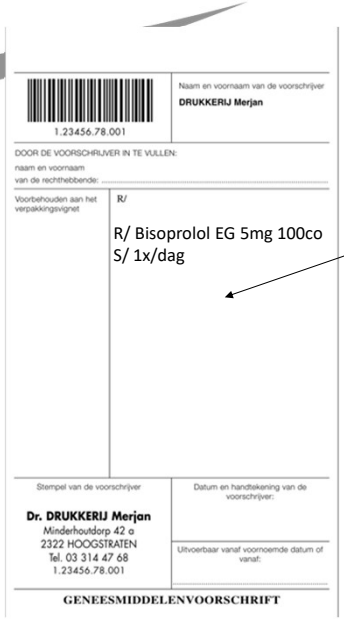
Voorschrift wetgeving

- Naam en voornaam patiënt (voluit)
- Voorschrijfdatum
  - wettelijke bepaling voor geldigheidstermijn
    - 3 maanden standaard van dag tot dag
    - arts kan aanduiden langer of korter, max 1 jaar

8

Voorschrift wetgeving

1.23456.78.001

Naam en voornaam van de voorschrijver
DRUKKERIJ Merjan

DOOR DE VOORSCHRIJVER IN TE VULLEN:
naam en voornaam van de rechthebbende: .....

Voorbehouden aan het verpakkingsvignet

R/

R/ Bisoprolol EG 5mg 100co
S/ 1x/dag

Stempel van de voorschrijver

Dr. DRUKKERIJ Merjan
Minderhoutdorp 42 a
2322 HOOGSTRATEN
Tel. 03 314 47 68
1.23456.78.001

Datum en handtekening van de voorschrijver:

Uitvoerbaar vanaf voornoemde datum of vanaf:

GENEESMIDDELENVOORSCHRIFT

- Geneesmiddel:
  - Naam of algemene benaming van geneesmiddel
  - De toedieningsvorm
  - De sterkte van het geneesmiddel
  - De grootte van de verpakking
  - De dagdosering van het geneesmiddel – posologie

9

Voorschrift wetgeving

1.23456.78.001

Naam en voornaam van de voorschrijver
DRUKKERIJ Merjan

DOOR DE VOORSCHRIJVER IN TE VULLEN:
naam en voornaam van de rechthebbende: .....

Voorbehouden aan het verpakkingsvignet

R/

R/ Methylfenidaat 10mg

3 x 1 tablet /dag gedurende

30 dagen

Stempel van de voorschrijver

Dr. DRUKKERIJ Merjan
Minderhoutdorp 42 a
2322 HOOGSTRATEN
Tel. 03 314 47 68
1.23456.78.001

Datum en handtekening van de voorschrijver:

Uitvoerbaar vanaf voornoemde datum of vanaf:

GENEESMIDDELENVOORSCHRIFT

- VOS voorschrijven:
  - De **stofnaam**
  - De toedieningsvorm
  - De sterkte
  - De dagdosering
  - De therapieduur in weken en/of dagen met een maximum van 3 maanden

10

Voorschrift wetgeving

- Voorschrijver
  - Naam en voornaam (voluit)
  - Beroepskwalificatie
  - RIZIV-nummer in cijfers en streepjescode
    - streepjescode enkel bij papieren voorschrift
  - Geldigheidstermijn
  - Enkel bij papieren VS
    - werkadres + rechtstreekse contactgegevens
    - gedagtekende handtekening

Bewaren van de originele voorschriften

- 10 jaar
  - papieren VS'en : in de apotheek
  - Recip-e : archiveren => Externe server: RAOTD

    De apotheeksoftware archiveert voortdurend en automatisch in de achtergrond

    transport naar RAOTD

    TD kan deze originele VS'en afhalen

Ophalen van de voorschriften

Controle voorschriften enkel mogelijk aan de hand van de originele voorschriften

- Papier
  - KAVA bode: Martine
  - 2 maandelijks
- Recip-e

  Gearchiveerde VS'en ophalen bij de RAOTD server

13

SPECIALE VOORSCHRIFTEN

14

Speciale voorschriften

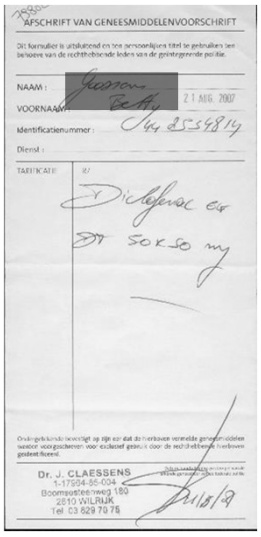
Politie

Militaire dienst (MD)

Hulpkas voor oorlogsinvaliden (NIOOO)

15

Politie

AFSCHRIFT VAN GENEESMIDDELENVOORSCHRIFT

NAAM : [redacted]

VOORNAAM : [redacted]

21 AUG. 2007

Identificatienummer : 44 25549814

Dienst :

TARIFICATIE : 87

Dr. J. CLAESSENS
1-17994-55-034
Boomsesteenweg 180
2610 WILRIJK
Tel. 03 829 70 75

- Aangenomen geneesheer
- Niet elektronisch: Wit + blauw
- Indien elektronisch: Recip-e + blauw
  - 2 instanties voor facturatie
- Extra mut. 993
  - KG1/KG2 : 093/093
- Stamnummer
  - moet steeds ingevuld worden
  - 9 karakters, de twee eerste cijfers zijn 44 …… (controle)

16

Militair medische dienst

- Voor defensie aangenomen arts
- Niet elektronisch: geel + geel
- Indien elektronisch: Recip-e + geel
  - 2 instanties voor facturatie
- Extra mut. 993
  - KG1/KG2 : 091/091
- Stamnummer
  - bv. S 94223

17

Oorlogsinvaliden (NIOOO)

- Kleefetiket
  - naam, voornaam en adres van de rechthebbende
  - nummer :
    - 1 instantie voor facturatie : 994 : nummer mutualiteit
    - Categorie 051/051
    - lidnummer bij het N.I.O.O.O. (9 cijfers) onder barcode
  - INSZ-nummer links onderaan, louter ter informatie
  - Patiënten hebben ook RIZIV verzekering, in de SW => geen MCN lezing doen

18

VERZEKERBAARHEID PATIENT

19

Verzekerbaarheid patiënt

1. INSZ
2. Mutualiteit
3. Categorie
4. MCN - verzekerbaarheid
   - MAF
   - attest ja/nee + nummer
   - patiënt in RVT/ROB ja/nee
   - zorgtraject: sinds kort mogelijk
   - huisapotheker: sinds kort mogelijk

20

Patiëntgegevens: INSZ-nummer

- Identificatie
- Wat TD moet kennen om tegoeden te factureren aan landsbond
- Rijksregisternummer = uniek per patiënt, voor het leven
- Startende met geboortedatum + 5 cijfers

EM1

Patiëntgegevens: mutualiteit

- Verschillende mutualiteiten -- 7 landsbonden (VI)
  - voorbeeld : 500 – 120– 304 …
- Inschrijvingsnummer

Dia 22

EM1 Navragen bij FRAN hoeveel landsbonden er zijn
Apr. Ellyne Meeus; 2026-09-09T06:36:22.349

Patiëntgegevens: categorie

- Uitgedrukt KG1/KG2
  - Voorbeeld : 110/110 - 131/131
- Categorie bepaalt het remgeld
  - KG1 = . . 0 → geen voorkeursregeling = actief
  - KG1 = . . 1 → voorkeursregeling = personen die recht hebben op verhoogde tegemoetkoming (**WIGW**), lager remgeld

MyCareNet (MCN) - verzekerbaarheid

- Wat?
  - een centraal dienstenplatform op het web
  - raadpleegbaar vanuit de apotheekSW
- Welke gegevens?
  - 1. Verzekerbaarheid van de patiënt : garantie voor terugbetaling
  - 2. MAF teller bereikt? remgeld = 0 (niet alle specialiteiten)
  - 3. Patiënt van een RVT/ROB andere afleverwijze: TPE
  - 4. Attest ja/nee + nummer van het attest gegevens in software en in tariferingbestand
  - 5. Zorgtraject - huisapotheker

MAF

- Maximum Factuur
- Totaal medische kosten
  - apotheek – arts – kinesist
- Naargelang statuut : teller
- Hoe weten we het? MCN

Teller = JA

geen remgeld meer in de apotheek - voor meeste terugbetaalde producten

25

FORMULIEREN

26

Formulieren

BVAC

Bijlage 30 (F-704)

Bijlage 13 – Bijlage 13ter

BVAC

- BVAC' staat voor 'Bijkomende Verzekering/Assurance Complémentaire'
- Dit betekent dat de terugbetaling van bepaalde farmaceutische producten een voordeel is van je aanvullende verzekering en niet van de verplichte verzekering.
- Hospitalisatieverzekering, vaccins, …

Bijlage 30

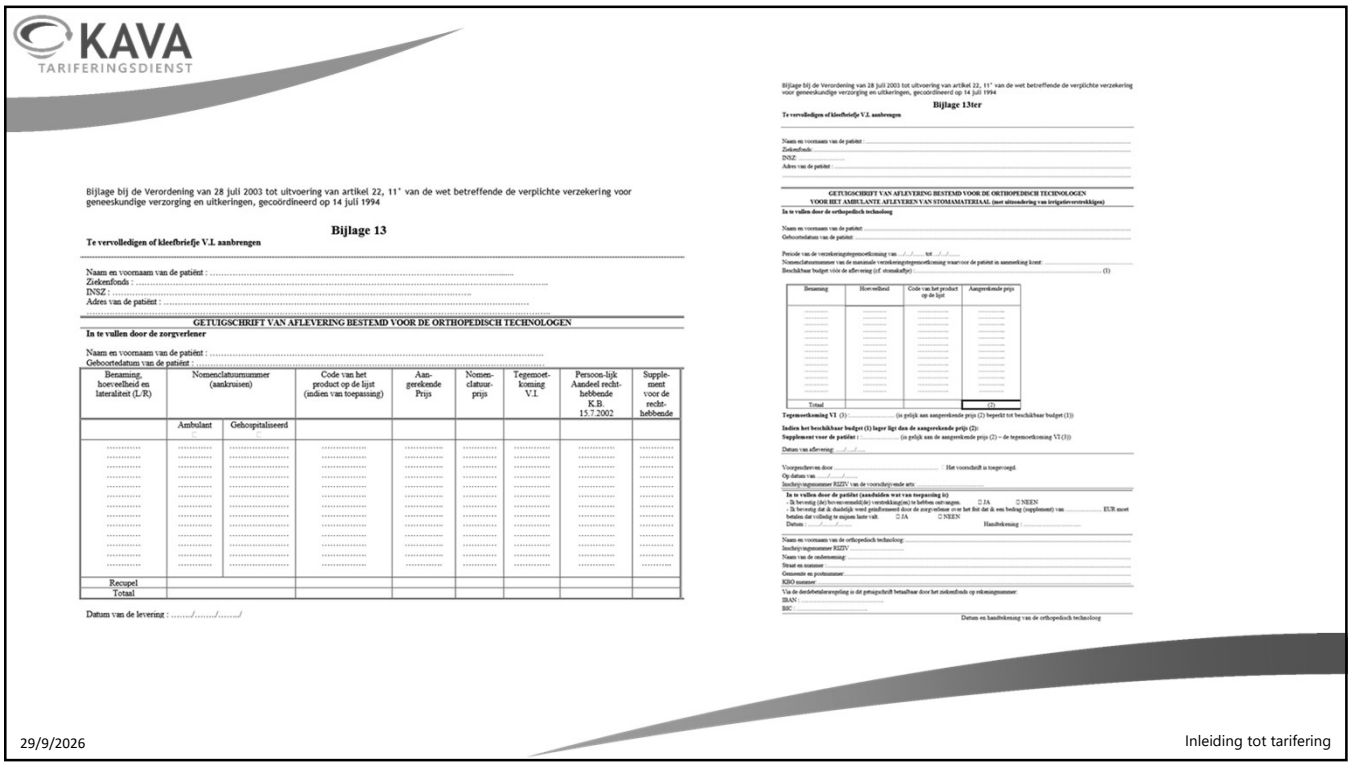
Vroeger ook wel F-704 genoemd

- wanneer de **derdebetalersregeling niet kan worden toegepast** voor terugbetaalbare geneesmiddelen.

- Dit is het officiële **document van contante betaling**
  - geen geldig attest
  - verzekerbaarheid niet in orde

Bijlage 13

- 2 Soorten bijlage 13
  - Bijlage 13
    - Voor elke terugbetaling van RIZIV voor incontinentiemateriaal
  - Bijlage 13 ter
    - Voor elke terugbetaling van RIZIV voor stomamateriaal

Bijlage bij de Verordening van 28 juli 2003 tot uitvoering van artikel 22, 11° van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994

Bijlage 13

Te vervolledigen of kleefbriefje V.I. aanbrengen

Naam en voornaam van de patiënt : .....
Ziekenfonds : .....
INSZ : .....
Adres van de patiënt : .....

GETUIGSCHRIFT VAN AFLEVERING BESTEMD VOOR DE ORTHOPEDISCH TECHNOLOGEN

In te vullen door de zorgverlener

Naam en voornaam van de patiënt : .....
Geboortedatum van de patiënt : .....

Benaming, hoeveelheid en lateraliteit (L/R)	Nomenclatuurnummer (aankruisen)		Code van het product op de lijst (indien van toepassing)	Aan-gerekende Prijs	Nomen-clatuur-prijs	Tegemoet-koming V.I.	Persoon-lijk Aandeel recht-hebbende K.B. 15.7.2002	Supple-ment voor de recht-hebbende
	Ambulant	Gehospitaliseerd						
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
Recupel								
Totaal								

Datum van de levering : ...../...../.....

Bijlage bij de Verordening van 28 juli 2003 tot uitvoering van artikel 22, 11° van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994

Bijlage 13ter

Te vervolledigen of kleefbriefje V.I. aanbrengen

Naam en voornaam van de patiënt : .....
Ziekenfonds : .....
INSZ : .....
Adres van de patiënt : .....

GETUIGSCHRIFT VAN AFLEVERING BESTEMD VOOR DE ORTHOPEDISCH TECHNOLOGEN
VOOR HET AMBULANTE AFLEVEREN VAN STOMAMATERIAAL (met uitzondering van irrigatieverstokkigen)

In te vullen door de orthopedisch technoloog

Naam en voornaam van de patiënt : .....
Geboortedatum van de patiënt : .....

Periode van de verzekeringstegemoetkoming van ...../...../..... tot ...../...../.....
Nomenclatuurnummer van de maximale verzekeringstegemoetkoming waarvoor de patiënt in aanmerking komt : .....
Beschikbaar budget vóór de aflevering (cf. stomakaftje) : ..... (1)

Benaming	Hoeveelheid	Code van het product op de lijst	Aangerekende prijs
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
Totaal			(2)

Tegemoetkoming VI (3) : ..... (is gelijk aan aangerekende prijs (2) beperkt tot beschikbaar budget (1))
Indien het beschikbaar budget (1) lager ligt dan de aangerekende prijs (2):
Supplement voor de patiënt : ..... (is gelijk aan de aangerekende prijs (2) – de tegemoetkoming VI (3))

Datum van aflevering: ...../...../.....

Voorgeschreven door ..... Het voorschrift is toegevoegd.
Op datum van ...../...../.....
Inschrijvingsnummer RIZIV van de voorschrijvende arts: .....

In te vullen door de patiënt (aanduiden wat van toepassing is)
- Ik bevestig (de) hoeveelheid(den) verstrekking(en) te hebben ontvangen. ☐ JA ☐ NEEN
- Ik bevestig dat ik duidelijk werd geïnformeerd door de zorgverlener over het feit dat ik een bedrag (supplement) van ..... EUR moet betalen dat volledig te mijnen laste valt. ☐ JA ☐ NEEN

Datum : ...../...../..... Handtekening : .....

Naam en voornaam van de orthopedisch technoloog: .....
Inschrijvingsnummer RIZIV : .....
Naam van de onderneming: .....
Straat en nummer : .....
Gemeente en postnummer : .....
KBO nummer: .....
Via de derdebetalersregeling is dit getuigschrift betaalbaar door het ziekenfonds op rekeningnummer:
IBAN : .....
BIC : .....

Datum en handtekening van de orthopedisch technoloog

31

Stel, MCN/memberdata werkt niet. Je rekent volledig aan, welk document geef je mee aan de patiënt?

1	Bijlage 30
2	Bijlage 13
3	BVAC

32

Stel, MCN/memberdata werkt niet. Je rekent volledig aan, welk document geef je mee aan de patiënt?

1 Bijlage 30

2 Bijlage 13

3 BVAC

33

TERUGBETAALDE SPECIALITEITEN

34

Terugbetaalde specialiteiten

Prijsbepaling

Remgeld

RIZIV Hoofdstukken

35

Prijsbepaling

Af-fabrieksprijs + Marge groothandel + Economische marge apotheek + **Basis-honorarium** + BTW

PUBLIEKSPRIJS

36

RIZIV Hoofdstukken

RIZIV : hoofdstuk I, II, III, IV, IVbis, VIII

- Bepalen de terugbetalingsvoorwaarden

- **Hoofdstuk I**: alle 'gewone' terugbetaalde specialiteiten
- **Hoofdstuk II**: terugbetaalde geneesmiddelen met een "a posterio" controle
  => vermelding derde betaler NIET van toepassing
- **Hoofdstuk III**: alle perfusie vloeistoffen
- **Hoofdstuk IV**: geneesmiddelen met een "a priori" controle => attest-plicht
- **Hoofdstuk IVbis**: buitenlandse specialiteiten => die niet meer geregistreerd zijn in België
- **Hoofdstuk VIII:** recenter toegevoegd, vergelijkbaar met hoofdstuk IV

RIZIV Hoofdstukken – IV (en VIII)

Specialiteiten hoofdstuk IV (en VIII)

- **Attest** noodzakelijk voor de terugbetaling
  Arts vraagt toelating aan adviserend geneesheer mutualiteit online
  MCN geeft de info in de apotheek = enige bron

- (Schriftelijke) **vermelding** noodzakelijk voor de terugbetaling
  - derdebetaler van toepassing / 3e betaler
  - ZTD
  - DC
  - ZTN
  - …

Remgeld

= % eigen bijdrage voor een geneesmiddel ten laste van de patiënt

- Terugbetaalbare specialiteiten uitgesplitst in categorieën: A, B, C, Cs, Cx, Cj

  Categorie A: voor levensnoodzakelijke specialiteiten.

  Categorie B: voor therapeutisch belangrijke farmaceutische specialiteiten

  Categorie C: voor de geneesmiddelen bestemd voor symptomatische behandeling,

  Categorie Cs: voor bijvoorbeeld, middelen gebruikt bij allergie.

  Categorie Cx: voor bijvoorbeeld contraceptiemiddelen.

- Categorie bepaald de mate van tussenkomst in de kostprijs
- Remgeld is de bijdrage die ten laste van de patiënt komt
  - Categorie A nu minimum 2€ of 1€
  - Maximum remgeld voor B, C
- Remgeld actief > remgeld WIGW

39

TERUGBETAALDE HONORARIA

40

Terugbetaalde honoraria

- GGG Astma/COPD
- GGG Medicatienazicht
- Huisapotheker
- Vaccinatie
- Wachthonoraria
- Methadon
- Afbouw benzo
- Overige

41

Wachthonorarium

Wachthonorarium (6,72€)

Wanneer?

tijdens wachturen ma t/m zat : 19u-8u

zon/feest: hele dag

Wat?

- Apr voegt dit toe bij aflevering VS
- terugbetaalde VS'n: RIZIV betaalt
- niet terugbetaald VS : geen extra honorarium

Beschikbaarheidshonorarium (82,35 eur)

Wanneer?

vergoeding bij een nachtwacht

Wat?

tariferingdienst voegt dit honorarium toe aan tegoeden van de apotheek

42

Methadonhonorarium

- Honorarium voor de begeleiding van methadonpatiënten

1 behandelingsdag = 1 honorarium

Het aantal unidosissen is niet bepalend. Het aantal dagen waarop de patiënt behandeld wordt, wel.

€ 1,10 per behandelingsdag

Voorbeeld: 4 unidosissen, 1 per dag = 4 honoraria. 4 unidosissen, 2 per dag = 2 honoraria.

43

Vaccinatie

Wat

COVID
- Voorbereiding vaccin
- Toediening vaccin

Griep
- Toediening vaccin

Apotheker mag zelf voorschrijven

Voorwaarden

Griep
- Standaard vaccin
  - +50jaar
  - Risicogroep
  - Zorgverleners
- Versterkt vaccin
  - ≥ 65 jaar

Tarifering

COVID
CNK: 5521-729
CNK: 5521-711

Griep:
CNK: 5522-123

44

Afbouwprogramma benzodiazepines

Wat

- Patiënt : ≥18 jaar
- Chronisch gebruik: (ten minste 3 maanden) 1 enkel benzodiazepine of Z-drug
- Mag niet in een WZC of instelling verblijven

Hoe

Overeenkomst arts-apotheker-patiënt

Initiatiegesprek

5 stappen: 100%-80%-60%-40%-20%
7 stappen: 100%-80%-60%-40%-30%-20%-10%
10 stappen: 100%-90%-80%-70%-60%-50%-40%-30%-20%-10%
Duur van elke afbouwstap (10, 20 of 30 dagen)

Tweede begeleidingsgesprek

Maximum 2 stabilisatiestappen

Tarifering

Initiatiegesprek (26,65€)

Afbouwstappen (17€)

Stabilisatiestappen (17€)

Tweede begeleidingsgesprek (26,65€)

45

Goed Gebruik Geneesmiddelen-gesprek

GGG Astma

Wanneer?

Bij opstart van een inhalatiecorticosteroïd

of

bij chronische patient met onvoldoende gecontroleerde astma.

Hoe?

Twee gesprekken:
Begeleidingsgesprek
Opvolggesprek

Maximaal één van elk binnen 12 maanden

Verslagen voor patiënt en apotheker

Tarifering

Begeleidingsgesprek:
CNK 5520-382

Opvolggesprek:
CNK 5520-390

€ 26,64 per gesprek

Gratis voor de patiënt

46

KAVA TARIFERINGSDIENST

GGG

GGG COPD

Wanneer?

- Bij ambulante patienten (niet WZC)
- Vanaf 50 jaar of ouder
- Ten minste 1 x/ 12m aflevering van specialiteit in behandeling voor COPD

Hoe?

Twee gesprekken:
Begeleidingsgesprek
Opvolggesprek

Maximaal één van elk binnen 12 maanden

Verslagen voor patiënt en apotheker

Tarifering

Begeleidingsgesprek:
CNK 5522-149

Opvolggesprek:
CNK 5522-156

€ 26,64 per gesprek

Verplichte E-Form

Gratis voor de patiënt

KAVA TARIFERINGSDIENST

GGG

GGG Medicatienazicht

Wanneer?

De patiënt heeft in de **voorbije 12maanden vijf** terugbetaalde **chronische** geneesmiddelen ontvangen van
een **verschillende ATC** klasse
.

- huisapotheker
- geen RVT patiënten

Hoe?

- Gesprek met patiënt
- analyse medicatie(schema)
- Bespreking analyse met patiënt
- delen resultaten met HA

Tarifering

CNK 5521-059

€ 107,39

1x per 2 kalenderjaren

Verplichte E-Form

Huisapotheker

Wanneer?

De patiënt heeft in de **voorbije 12maanden vijf** terugbetaalde geneesmiddelen ontvangen van een **verschillende ATC** klasse waarvan minstens **twee chronische**.

Apotheek werkt met **GFD**

Hoe?

Medicatieschema

- aanmaken bij opstart
- Updaten, minstens 1x per jaar
- Delen met artsen (vitalink of PCFH)

Tarifering

CNK 5521-059

€ 40,18

1x/kalenderjaar

Overeenkomst patient

Delen medicatieschema

49

Overige

<u>Zuurstof</u>

- Begeleiding gasvormige zuurstof
- Begeleiding zuurstofconcentrator

<u>Zorgtraject diabetes</u>

- Materialen
- Glucometer

<u>Zorgtraject nierinsufficiëntie</u>

<u>Opstarttraject diabetes</u>

50

Tarifering per eenheid (TPE)

51

Patiënten in woonzorgcentrum

- Extra module in software noodzakelijk
- Oraal vast
- MCN
- Weekhonorarium (in plaats van basishonorarium)
- + vergoeding per eenheid van de afgeleverde geneesmiddelen

52

Antibiotica per eenheid

53

~~**Vanaf 1 oktober 2026**~~

Uitgesteld tot 1 januari 2027

Wat?

ATC klasse J01:
Antibacteriële middelen voor systemisch gebruik

Vaste orale vormen → Tabletten, zakjes en capsules (Geen siroop, crème, etc.)

Uitzondering:
cefalexine, roxithromycine, lincomycine, ofloxacine en norfloxacine.

Waarom?

- Antibioticaresistentie
- Verspilling
- Overconsumptie
- Onterecht gebruik

Vanaf 1 januari 2027 verplicht voorschrift op stofnaam (VOS)

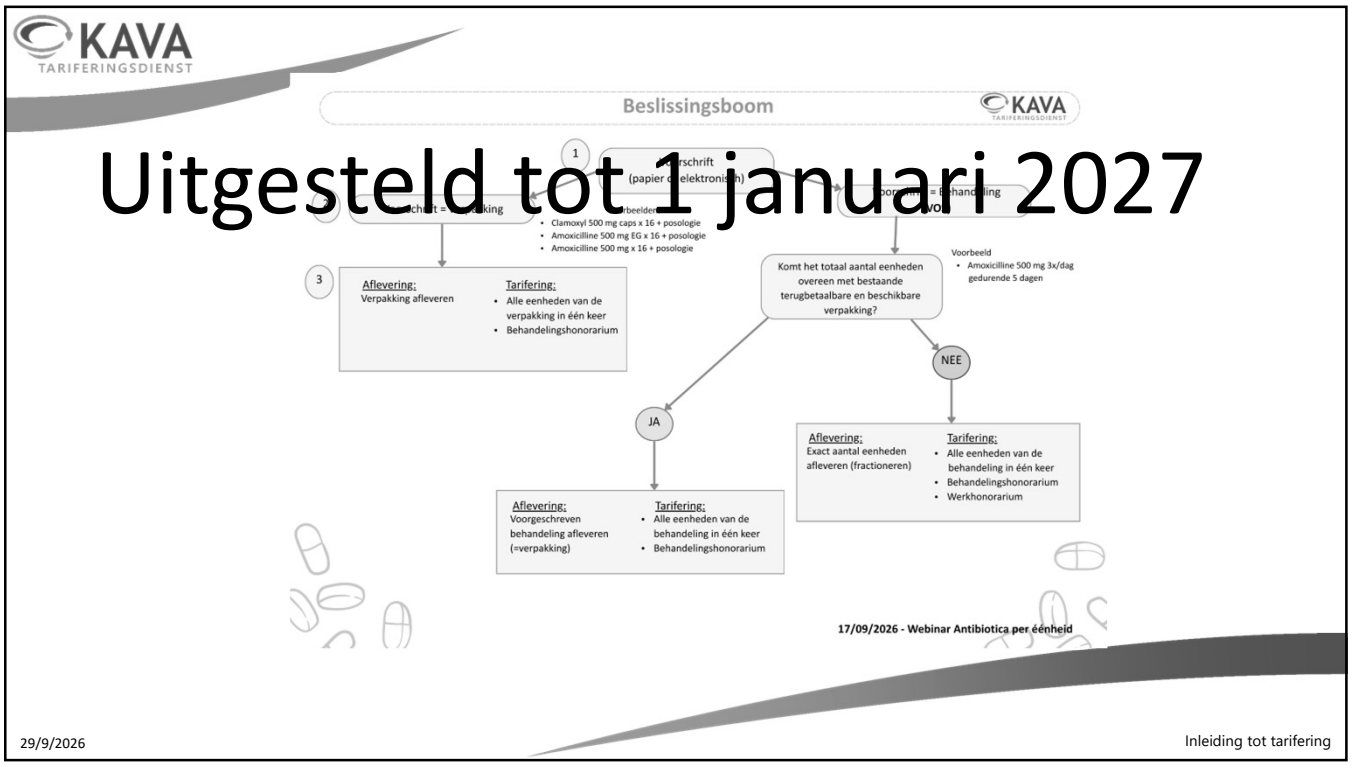
Tarifering

Per eenheid ipv verpakking

Therapiehonorarium 5,67€
CNK: 5522-263
Per voorschrift

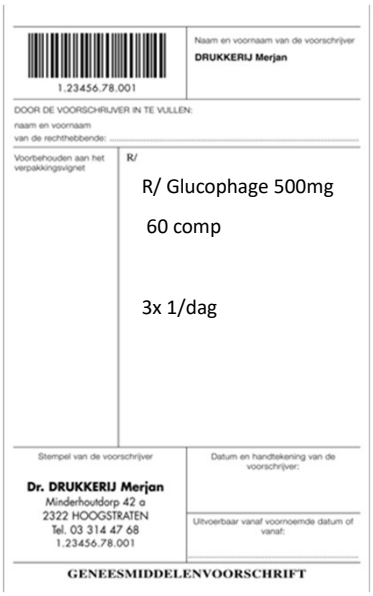
Werkhonorarium 5,67€
CNK: 5522-271
Bij fractionering of herverpakking

54

Beslissingsboom
Uitgesteld tot 1 januari 2027
1
Clamoxyl 500 mg caps x 16 + posologie
Amoxicilline 500 mg EG x 16 + posologie
Amoxicilline 500 mg x 16 + posologie
3
Aflevering:
Verpakking afleveren
Tarifering:
Alle eenheden van de verpakking in één keer
Behandelingshonorarium
Komt het totaal aantal eenheden overeen met bestaande terugbetaalbare en beschikbare verpakking?
Voorbeeld
Amoxicilline 500 mg 3x/dag gedurende 5 dagen
NEE
JA
Aflevering:
Exact aantal eenheden afleveren (fractioneren)
Tarifering:
Alle eenheden van de behandeling in één keer
Behandelingshonorarium
Werkhonorarium
Aflevering:
Voorgeschreven behandeling afleveren (=verpakking)
Tarifering:
Alle eenheden van de behandeling in één keer
Behandelingshonorarium
17/09/2026 - Webinar Antibiotica per eenheid

Oefeningen

KAVA TARIFERINGSDIENST

1.23456.78.001

Naam en voornaam van de voorschrijver
DRUKKERIJ Merjan

DOOR DE VOORSCHRIJVER IN TE VULLEN:
naam en voornaam van de rechthebbende: .....

Voorbehouden aan het verpakkingsvignet

R/
R/ Glucophage 500mg
60 comp
3x 1/dag

Stempel van de voorschrijver
Dr. DRUKKERIJ Merjan
Minderhoutdorp 42 a
2322 HOOGSTRATEN
Tel. 03 314 47 68
1.23456.78.001

Datum en handtekening van de voorschrijver:

Uitvoerbaar vanaf voornoemde datum of vanaf:

GENEESMIDDELENVOORSCHRIFT

Glucophage is niet terugbetaald maar metformine sandoz wel? Mag ik dit substitueren?

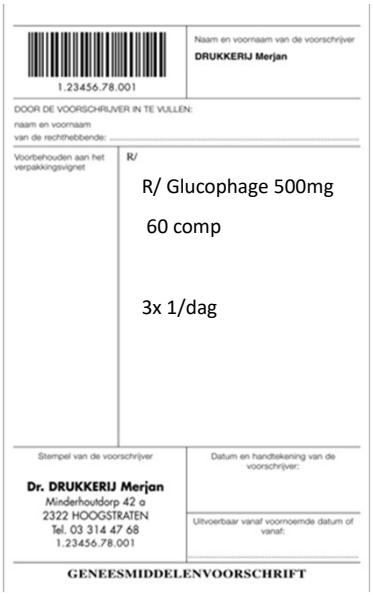
1 Ja, substitutie kan in dit geval

2 Neen, in dit geval niet

3 Neen, substitutie mag niet

57

KAVA TARIFERINGSDIENST

1.23456.78.001

Naam en voornaam van de voorschrijver
DRUKKERIJ Merjan

DOOR DE VOORSCHRIJVER IN TE VULLEN:
naam en voornaam van de rechthebbende: .....

Voorbehouden aan het verpakkingsvignet

R/
R/ Glucophage 500mg
60 comp
3x 1/dag

Stempel van de voorschrijver
Dr. DRUKKERIJ Merjan
Minderhoutdorp 42 a
2322 HOOGSTRATEN
Tel. 03 314 47 68
1.23456.78.001

Datum en handtekening van de voorschrijver:

Uitvoerbaar vanaf voornoemde datum of vanaf:

GENEESMIDDELENVOORSCHRIFT

Glucophage is niet terugbetaald maar metformine sandoz wel? Mag ik dit substitueren?

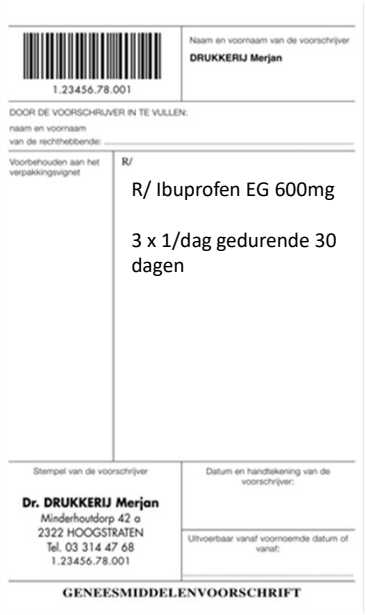
1 Ja, substitutie kan in dit geval

2 Neen, in dit geval niet

3 Neen, substitutie mag niet

58

KAVA TARIFERINGSDIENST

1.23456.78.001

Naam en voornaam van de voorschrijver
DRUKKERIJ Merjan

DOOR DE VOORSCHRIJVER IN TE VULLEN:
naam en voornaam van de rechthebbende: .....

Voorbehouden aan het verpakkingsvignet

R/

R/ Ibuprofen EG 600mg

3 x 1/dag gedurende 30 dagen

Stempel van de voorschrijver

Dr. DRUKKERIJ Merjan
Minderhoutdorp 42 a
2322 HOOGSTRATEN
Tel. 03 314 47 68
1.23456.78.001

Datum en handtekening van de voorschrijver:

Uitvoerbaar vanaf voornoemde datum of vanaf:

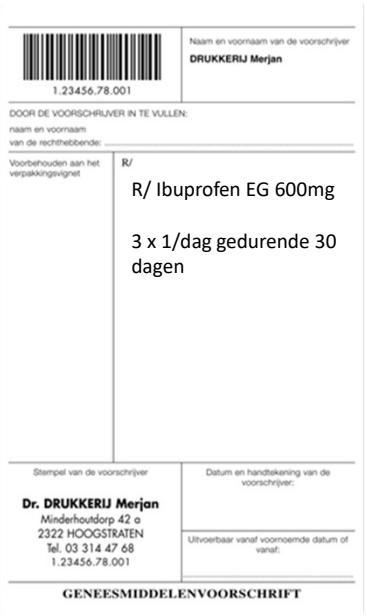
GENEESMIDDELENVOORSCHRIFT

Mag ik dit afleveren als een VOS-voorschrift?

1. Ja en ik mag meerdere dozen afleveren
2. Ja want alle voorwaarden voor voorschrift op stofnaam werden gevolgd.
3. Neen, want ibuprofen EG is een merknaam

59

KAVA TARIFERINGSDIENST

1.23456.78.001

Naam en voornaam van de voorschrijver
DRUKKERIJ Merjan

DOOR DE VOORSCHRIJVER IN TE VULLEN:
naam en voornaam van de rechthebbende: .....

Voorbehouden aan het verpakkingsvignet

R/

R/ Ibuprofen EG 600mg

3 x 1/dag gedurende 30 dagen

Stempel van de voorschrijver

Dr. DRUKKERIJ Merjan
Minderhoutdorp 42 a
2322 HOOGSTRATEN
Tel. 03 314 47 68
1.23456.78.001

Datum en handtekening van de voorschrijver:

Uitvoerbaar vanaf voornoemde datum of vanaf:

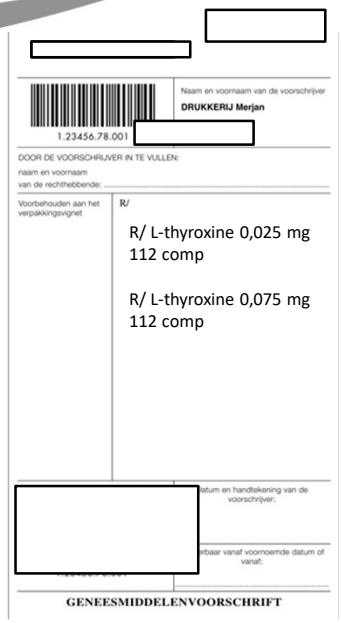
GENEESMIDDELENVOORSCHRIFT

Mag ik dit afleveren als een VOS-voorschrift?

1. Ja en ik mag meerdere dozen afleveren
2. Ja want alle voorwaarden voor voorschrift op stofnaam werden gevolgd.
3. Neen, want ibuprofen EG is een merknaam

60

KAVA TARIFERINGSDIENST

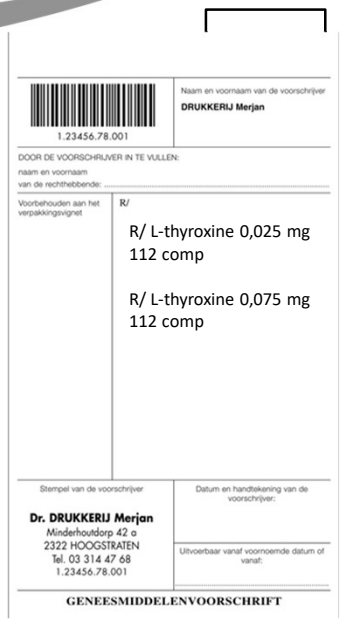

Wat is juist?

1. Patiënt betaalt remgeld voor beide dozen.
2. Patiënt betaalt de volle prijs voor beide dozen.
3. De apotheker kan slechts één doos aan remgeld afleveren.

61

KAVA TARIFERINGSDIENST

Wat is juist?

1. Patiënt betaalt remgeld voor beide dozen.
2. Patiënt betaalt de volle prijs voor beide dozen.
3. De apotheker kan slechts één doos aan remgeld afleveren.

62

Jullie naslagwerk: De stagegids

www.kava.be/stagiairs

63

Tariferen = regels correct toepassen

… en uitzonderingen tijdig herkennen.

tariferingsdienst@kava.be
03/280.15.11
van 8u30 – 12u30 en 13u30 – 17u00

Veel succes in de apotheek!

64

Achtergrond info: IMV Ambulante patiënten

- Meeste software biedt dit aan (extra module)
- Vaak met een externe leverancier

- Nog geen terugbetaling voor ambulante patiënten voorzien

- Handleiding als je ermee wil starten op KAVA website: https://www.kava.be/imv

ACCOUNTANCY KAVA

STAGEDAG 29/9

1

WERKNEMER OF ZELFSTANDIGE?

Brutoloon
- RSZ (sociale zekerheidsbijdrage) 13,07%

Belastbaar loon
- Bedrijfsvoorheffing (afrekening in PB)

Nettoloon

Andere kenmerken:
- ✓ Vast loon
- ✓ Zekerheid
- ✓ Minder administratie
- ✓ Minder (financieel) risico

Omzet
- Bedrijfskosten

Winst

Ook:
- Sociale bijdragen
- Voorafbetalingen

→ Eenmanszaak: Personenbelasting
→ Vennootschap: Vennootschapsbelasting
MAAR blijft van vennootschap

Andere kenmerken:
- ✓ Meer vrijheid
- ✓ Meer groeimogelijkheden
- ✓ Eigen verantwoordelijkheid
- ✓ Mogelijk hogere opbrengst

ACCOUNTANCY KAVA

2

WAT ZIJN JOUW TOEKOMSTPLANNEN?

- Eigen apotheek
- Vervanger

ZELFSTANDIGE →

- Eenmanszaak
- Vennootschap

Je accountant staat je bij!

- Bij start
- Bij overname
- Bij recurrente boekhouding en fiscaliteit

ACCOUNTANCY KAVA

3

Wat doet een accountant

- Kerntaken:
  - ✓Facturen en bankuittreksels verwerken
  - ✓BTW-aangiftes
  - ✓Aangifte vennootschapsbelasting
  - ✓…
- Neventaken:
  - ✓Neerlegging jaarrekening
  - ✓Aangifte roerende voorheffing
  - ✓Personenbelasting
  - ✓Fiscale begeleiding
  - ✓…

ACCOUNTANCY KAVA

4

Accountancy KAVA – EXTRA DIENSTEN

Digitale boekhouding

Voordelen:
- ✓ automatisatie
- ✓ geïntegreerd
- ✓ goed geïnformeerd bij beslissingen

Persoonlijke aanpak en begeleiding

In gesprek met onze klant
- ✓ een persoonlijke aanpak
- ✓ jouw toekomst
- ✓ goed begrip van de cijfers

Begeleiding opstart

- ✓ Financieel plan
- ✓ Opstartformaliteiten

Expertise overnames

- ✓ Overnamecyclus
- ✓ Waarderingen

ACCOUNTANCY KAVA

5

Contactgegevens

Lange Leemstraat 187
2018 Antwerpen

accountancy@kava.be

Meer lezen?

accountancy.kava.be

Volg ons

Wij focussen op mensen, niet op cijfers

ACCOUNTANCY KAVA

6

KAVA

KAVA CONNECT

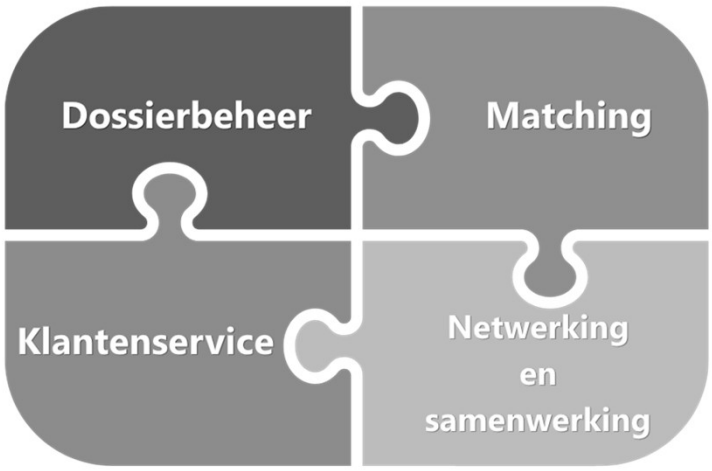
1

29/09/2026

1

KAVA

4 pijlers

2

29/09/2026

2

KAVA

www.apomatch.be

Apomatch

3

KAVA

Magistral

4

Overname of starten van een apotheek

Heb je de ambitie om titularis te worden of een apotheek te kopen?

Inzicht in administratieve/verantwoordelijke taken

Connect helpt je mee te navigeren tussen vb. titulariswijziging, RIZIV/FAGG-regelgeving, spreidingswet, samenwerkingen etc.

Netwerken / samenwerken

Lokale initiatieven, contacten met meer ervaren apothekers, groeiend netwerk: kan deuren openen

Kleine ondernemende / zakelijke kennis opbouwen

Tariferingsdienst, overnames, personeelsbeleid, groepsaankopen, praktische knowhow: tips&tricks

Lidmaatschap + toegang tot diensten

Als stagiair/pas afgestudeerde gratis lidmaatschap en/of opleidingen met korting

De rol van de apotheker verandert snel:

meer nadruk op zorgverlening, nieuwe diensten, samenwerking in eerstelijnszones.

Apotheekorganisatie verandert mee:

Overnames, samenwerkingen zullen alleen maar belangrijker worden.

KAVA

Ondersteuning

Infosessie: Toekomst van uw apotheek

30 september

Cyclus apotheekovername

2026

7

29/09/2026

7

KAVA

connect@kava.be

8

29/09/2026

8

WORKSHOP
Magistraal en tariferen

Apr. Fran Aerts
29/09/2026

1

INLEIDING

2 delen:

Deel 1: tariferingregels

Deel 2: oefeningen

2

KAVA TARIFERINGSDIENST

INLEIDING

Wat is een magistrale bereiding?

- Een magistrale bereiding is een geneesmiddel:
- dat door de apotheker (of minstens onder zijn verantwoordelijkheid) is bereid en afgeleverd
- op basis van een voorschrift van een arts
- bestemd voor een welbepaalde patiënt (die niet in het ziekenhuis is opgenomen)

- Het kan gaan om een formule:
- die zeer specifiek is
- of die in een officieel naslagwerk wordt beschreven (bijvoorbeeld de Belgische of Europese Farmacopee of het Therapeutisch Magistraal Formularium)
- of waarin een 'farmaceutische specialiteit' is verwerkt

KAVA TARIFERINGSDIENST

ALGEMENE REGEL TERUGBETALING MAGISTRALE BEREIDING

Een magistrale bereiding is terugbetaald op voorwaarde dat **AL** haar bestanddelen terugbetaald zijn!

Een bereiding moet ook minstens 1 actief bestanddeel bevatten (lijst 1-4)

BESTANDDELEN MAGISTRALE BEREIDING

- **grondstoffen**

- **specialiteiten**

5

TERUGBETALING **GRONDSTOFFEN** IN MAGISTRALE BEREIDINGEN

6

KAVA TARIFERINGSDIENST

GRONDSTOFFEN

LIJST VERGOEDBARE PRODUCTEN
(positieve lijst)
onderverdeeld in 6 hoofdstukken of lijsten

Hoofdstuk 1: Chemische actieve bestanddelen
Hoofdstuk 2: Fytotherapeutische actieve bestanddelen
Hoofdstuk 3: Geregistreerde geprefabriceerde preparaten
Hoofdstuk 4: Actieve bestanddelen terugbetaald indien attest
Hoofdstuk 5: Excipiëntia en adjuvantia
Hoofdstuk 6: Medische hulpmiddelen

7

KAVA TARIFERINGSDIENST

LIJST VERGOEDBARE PRODUCTEN
Waar te vinden?

Website RIZIV:

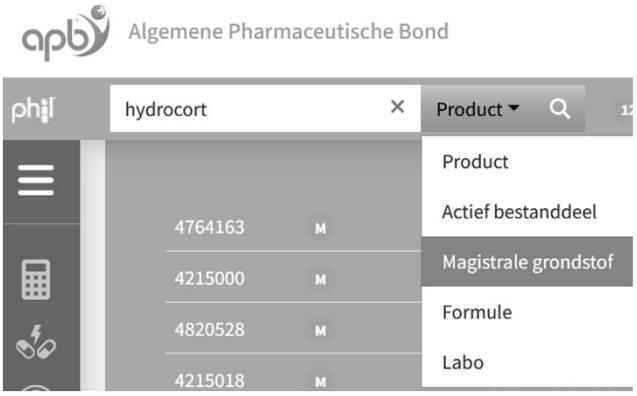
https://www.riziv.fgov.be/nl/themas/kost-terugbetaling/door-ziekenfonds/geneesmiddel-gezondheidsproduct/terugbetalen/magistrale/Paginas/default.aspx#.VH8InslARig

- Grondstoffen (hoofdstuk I) (bijgewerkt op 01.02.2026 – MB 14.01.2026 – KB 19.01.2026)
- Fytotherapeutische producten (hoofdstuk II) (bijgewerkt op 01.08.2025 – MB 04.07.2025 – KB 11.07.2025)
- Geregistreerde geprefabriceerde of gepretarifeerde preparaten, samenstellingen en farmaceutische vormen (hoofdstuk III) (bijgewerkt op 01.08.2025 – MB 04.07.2025 – KB 11.07.2025)
- Vergoedbare magistrale bereidingen na machtiging door de adviserend arts van het ziekenfonds van de patiënt (hoofdstuk IV) – (bijgewerkt op 01.01.2026 – MB 20.11.2025 – KB 05.12.2025)
- Excipiëntia en adjuvantia (hoofdstuk V) (bijgewerkt op 01.05.2026 – MB 01.04.2026 – KB 10.04.2026)
- Medische hulpmiddelen (hoofdstuk VI) (bijgewerkt op 01.07.2026 – MB 29.05.2026 – KB 05.06.2026)

8

APPLICATIE PHIL APB

https://phil.apb.be/nl-BE/product/0447706

527747 - HYDROCORTISON

Administratieve gegevens | Wetenschappelijke gegevens | Formules

Basisinfo

Giftlijstnummer:	4 (Meer info)
Wettelijke maximale eenheidsdosis:	-
Wettelijke maximale dagdosis:	-
Wetgeving:	-
Doping:	Doping brochure
Voorschrijven door vroedvrouwen:	Mag niet voorgeschreven worden door vroedvrouwen
Temperatuur van bewaring:	Omgevingstemperatuur (15°C tot 25°C)

Prijzen

Vergoedingsbasis:	€ 3,498/ g

Bij het gebruik van een terugbetaalbare magistrale grondstof in een niet-terugbetaalde bereiding, kan de prijs van de grondstof vrij worden vastgesteld.

11

A. RIZIV

Lijstnummer	Restricties honorarium	Restricties remgeld	Max. hoeveelheid/ module	Max. aantal modules	Max. hoeveelheid/ bereiding	Voorwaarden	Attest	Densiteit voor tarifering
1	geen bijzondere beperking	gewoon remgeld	-	-	-	-	-	1,000
4	geen bijzondere beperking	product geeft aanleiding tot gratis remgeld	-	-	-	-		1,000

12

TMB = Tarief voor Magistrale Bereidingen

Uitgave van APB

- Deel 1: vergoedingsregels
- Deel 2: Lijsten:
  - Grondstoffen
  - Therapeutisch Magistraal Formularium
  - Bereidingen
  - Verbandstoffen en Kompressen

		ZIV	NI00	RG	H	SC	ATT	GL	Verg. Basis	Gem.Ap. Prijs
527101	HYDRARGYRI CHLORIDUM CORROSIVUM HG (II) CHLORIDUM, MERCURI CHLORIDE, HG (II) CHLORIDE, HG (II) CHLORIDUM CORROSIVUM, SUBLIMAAT		1					3	0,347051	-
527622	HYDRASTIS CANADENSIS EXTR. FL. GEELWORTEL CANADESE EXTR. FL.	S							-	-
527622	HYDRASTIS CANADENSIS EXTR. FL. GEELWORTEL CANADESE EXTR. FL.		2						1,198455	-
527812	HYDROCHINON	S							-	1,256446
558163	HYDROCHLOROTHIAZIDE	S						RR	-	1,961914
519769	HYDROCODONE BITARTRAAT DIHYDROCODEINONE BITARTRAAT	S						S1	-	*48,232000*
527747	HYDROCORTISON	1						4	3,498000	2,894457
527747	HYDROCORTISON *§ 025: behandeling van de ziekte of het syndroom van Addison (primaire of secondaire bijnierschorsinsufficiëntie).*	4		A			25	4	3,498000	2,894457
527713	HYDROCORTISONACETAAT	1						4	3,334800	2,665721
527713	HYDROCORTISONACETAAT *§ 025: behandeling van de ziekte of het syndroom van Addison (primaire of secondaire bijnierschorsinsufficiëntie).*	4		A			25	4	3,334800	2,665721
527754	HYDROCORTISONE HEMISUCCINAAT	S						4	-	-
527762	HYDROCOTYLE VULGARIS WATERNAVEL	S							-	*0,064200*
527796	HYDROMORFONE HCL	S						S1	-	216,800000
557348	HYDROXOCOBALAMINE HCL	S							-	148,070000
569525	HYDROXY-5 TRYPTOFAAN L OXITRIPTAN, HTP-5	S							-	8,250000
593558	HYDROXYCHLOROQUINESULFAAT	S							-	1,960800
527846	HYDROXYETHYLCELLULOSE	S							-	0,482931
563288	HYDROXYPROGESTERONE 11 - ALFA	S						4	-	58,358000
563296	HYDROXYPROGESTERONE 17 - ALFA	S						4	-	-
564989	HYDROXYPROPYLCELLULOSE KLUCEL	6							0,449400	2,158575
592246	HYDROXYPROPYLCELLULOSE 300 MPAS	S							-	*0,373500*
559369	HYDROXYPROPYLCELLULOSE GF KLUCEL GF	S							-	0,707668
578351	HYDROXYPROPYLMETHYLCELLULOSE 4000 HYPROMELLOSE 4000	6							0,334200	0,583570

ALGEMENE REGEL

Een magistrale bereiding is terugbetaald op voorwaarde dat **AL** haar bestanddelen terugbetaald zijn!

Een bereiding moet ook minstens 1 actief bestanddeel bevatten (lijst 1-4)

Voorbeelden

R/ Chloramine 0.2%
Aqua ad 100 cc

Chloramine staat in lijst 1 = actief bestanddeel

→ bereiding is terugbetaald

R/ Chlorhexidine 0.4%
Aqua ad 500cc

Chlorhexidine staat in lijst 6, dus hier geen actieve bestanddelen
→ bereiding niet terugbetaald

ALGEMENE REGEL

UITZONDERING

Een **mengsel** van producten uit hoofdstuk 5 (6) is terugbetaald indien verwerkt in een **vaste dermatologische bereiding voor uitwendig gebruik** onder de vorm van een **crème, gel, zalf of pasta.**

Voorwaarde:

Minstens 2 producten

Voorbeelden

R/ Witte vaseline 20g
Gebufferde cetomacrogolcrème ad 200g
Enkel producten van lijst 6, maar crème
→ bereiding is terugbetaald

R/ Talk 20g
Zetmeel 20g
Glycerine 20g
Aqua ad 100g
Enkel producten van lijst 6, maar vaste dermatologische bereiding (pasta)
→ bereiding is terugbetaald

GRONDSTOFFEN

TERUGBETALING MAGISTRAAL
Beperking in hoeveelheid per recipe

De maximaal vergoedbare hoeveelheid per recept wordt bepaald door de **modules**.

Module = basishoeveelheid waaraan een honorarium en een remgeld gekoppeld zijn

Er is 1 honorarium ongeacht het aantal modules.

Patiënt betaalt wel per module

GRONDSTOFFEN

TERUGBETALING MAGISTRAAL
Beperking in hoeveelheid per recipe

Honoraria voor magistrale bereidingen (incl. gelules, vulstoffen, poederpapier etc.)

Vorm	Aantal per module	Aantal modules					
		1	2	3	4	5	6
Gelulen	10	17,00	17,00	17,00	17,00	17,00	17,00
Gelulen omhuld*	10	21,32	21,32	21,32	21,32	21,32	21,32
Poeders verdeeld	10	17,00	17,00	17,00	17,00		
Suppos Kind., BB	5	42,52	42,52	42,52	42,52		
Suppos Volw.	5	42,52	42,52	42,52	42,52		
Ovulen	5	42,52	42,52	42,52	42,52		
Rectiolen (+ 0,48 EUR/stuk)	5	42,52	42,52	42,52	42,52		
Poeders niet verdeeld	50 g	17,00	17,00	17,00	17,00		
Oplossing I.G.	100g	17,00	17,00	17,00	17,00		
Oplossing U.G.	100g	17,00	17,00	17,00	17,00	17,00	17,00
Kruiden	50g	17,00	17,00	17,00	17,00		
Zalven,... (zonder zalfbindmiddel 0,024)	50g	27,63	27,63	27,63	27,63	27,63	27,63

GRONDSTOFFEN

TERUGBETALING MAGISTRAAL
Beperking in hoeveelheid per recipe

Overzichtslijst REMGELDEN – JANUARI 2026

GALENISCHE VORM	REMGELD WIGW	REMGELD AKT	BASISMODULE	MAXIMUM VERGOEDBAAR
Gelulen	0,34	1,30	10 stuks	60 stuks
Te verdelen poeders	0,34	1,30	10 stuks (50 g.)	40 stuks (200 g.)
Vloeistoffen inwendig gebruik	0,34	1,30	100 gram	400 gram
Crèmes – Gels - Zalven – Pasta's	0,34	1,30	50 gram	300 gram
Vloeistoffen uitwendig gebruik	0,34	1,30	100 gram	600 gram
Mengsels van niet verdeelde poeders	0,34	1,30	50 gram	200 gram
Zetkaarsjes – Rectiolen – Ovulen	0,34	1,30	5 stuks	20 stuks
Topische bereidingen voor oftalmisch gebruik	0,68	2,60	Collyre : max. 10 ml Oogbad : max. 100 ml Oogzalf : max. 5 g	

GRONDSTOFFEN

TERUGBETALING MAGISTRAAL
Beperking in hoeveelheid per recipe

Vb: gelulen

1 module = 10 gelulen

Maximaal zijn er 6 modules, dus 60 gelulen vergoedbaar

Honorarium = 17,00 euro

Patiënt betaalt per module:

Remgeld voor 10 gelulen = 1,30 (actief) en 0,34 (voorkeur)

Remgeld voor 60 gelulen = 7,80 (actief) en 2,04 (voorkeur)

Actief verzekerde: KG1/KG2 eindigt op 0

Voorkeurtarief: KG1/KG2 eindigt op 1

GRONDSTOFFEN

TERUGBETALING MAGISTRAAL
Beperking per product

Grondstoffen met een (+)

voorbeeld

562470	PARACETAMOL KRISTALLIJN PARACETAMOL KRISTALLEN, ACETAMINOFENOL KRISTALLIJN, ACETYLPARAMINOFENOL KRISTALLIJN *Zijn van vergoeding uitgesloten, de magistrale bereidingen die grondstoffen bevatten waaraan de specifieke voorwaarde 22 of 48 (= het teken « + » in de positieve lijst) is toegekend, als die grondstoffen afzonderlijk, onderling vermengd of vermengd met enkel de hulpstoffen die zijn ingeschreven in Hoofdstuk V van de positieve lijst (= lijst 6 in het TMB), worden voorgeschreven.*	**1**	22	2	**0,033700**
562470	PARACETAMOL KRISTALLIJN PARACETAMOL KRISTALLEN, ACETAMINOFENOL KRISTALLIJN, ACETYLPARAMINOFENOL KRISTALLIJN *§ 004 Chronische pijnen*	**4**	7	2	**0,033700**

23

GRONDSTOFFEN

TERUGBETALING MAGISTRAAL
Beperking per product

Grondstoffen met een (+)

Specifieke code **22** (= teken +)
Zijn van vergoeding uitgesloten, de magistrale bereidingen die grondstoffen bevatten waaraan de specifieke voorwaarde 22 of 48 (= het teken « + » in de positieve lijst) is toegekend, als die grondstoffen afzonderlijk, onderling vermengd of vermengd met de hulpstoffen die zijn ingeschreven in Hoofdstuk V van de positieve lijst (= lijst 6 in het TMB), worden voorgeschreven.

502542 Acetylsalicylzuur
575308 Coffeïne watervrij
535047 Natriumchloride
538876 Paracetamol (zie ook specifieke voorwaarden 66 en 67)
562470 Paracetamol kristallijn

24

Voorbeelden

R/ Baclofen 10mg
Paracetamol 500mg
F gel dt 60

Naast grondstof met (+) (paracetamol) ook grondstof uit lijst 1
→ bereiding is terugbetaald

R/ Acetylsalicylzuur 200mg
Paracetamol 200mg
Coffeine 50mg
F gel dt 60

Enkel grondstoffen met een (+) → bereiding niet terugbetaald

25

GRONDSTOFFEN

TERUGBETALING MAGISTRAAL
Beperking per product

Actieve bestanddelen met een 'A'

Bereiding met énkel actieve bestanddelen met een 'A' is **gratis** voor de patiënt

voorbeeld

541409	DIFANTOINE FENYTOINE, DIFENYLHYDANTOINE	1	A	4

26

GRONDSTOFFEN

TERUGBETALING MAGISTRAAL
Beperking per product

Bepaalde **antibiotica**

Beperkt in hoeveelheid: maximum 2 modules

voorbeeld

521427	ERYTHROMYCINE *Max 5 g/Mod. en Max 2 Modulen*	1	4	0,503700

Voorbeelden

R/ Erythromycine 500mg
F gel dt 20

Max = 10g, 2 modules
→ terugbetaald

R/ Erythromycine 250mg
F gel dt 40

Max = 10g, maar 4 modules
→ niet terugbetaald

TERUGBETALING MAGISTRAAL
Beperking per product

Producten met **specifieke voorwaarden**

Voorbeelden

BOORZUUR POEDER
Wordt enkel terugbetaald in bereidingen voor oftalmologisch gebruik.

MICONAZOOLNITRAAT
Indien die bereiding in de vorm van crème, gel, zalf of pasta ook zinkoxide bevat (CNK 554-832, 554-998, 539-601 of een bereiding die zinkoxide bevat), mag zij niet terugbetaald worden.

Voorbeeld

R/ Boorzuur 10g
Zinkoxide 10g
Vaseline ad 100g

Boorzuur in een zalf
→ niet terugbetaald

GRONDSTOFFEN

TERUGBETALING MAGISTRAAL
Beperking per product

Producten lijst 4

Enkel vergoedbaar mits attest

voorbeeld

540682	FENOBARBITAL PHENYLETHYLBARBITURICUM ACIDUM, ETHYLFENYLBARBITUURZUUR *§ 001 Epilepsie*	4	A	5	4

31

PRIJS BEREIDING

- Prijs TERUGBETAALDE bereidingen:

  Honorarium + prijs grondstof
  voor zalven wordt voor de hulpstoffen een forfaitair bedrag gerekend: 0,024 euro/g

- Prijs NIET-TERUGBETAALDE bereidingen:
  apotheker mag eigen prijs bepalen

32

Voorbeeld

R/ Prednisolone 10mg
F gel enteric dt 60

Honorarium = 21,32

+ prijs grondstof: 0,010g x 60 x 4,4883 = 2,69

Prijs bereiding = 21,32 + 2,69 = 24,01 euro

33

Voorbeeld

R/ Ureum 8g
Salicylzuur 4g
Melkzuur 4g
Gebufferde cetomacrogolcrème ad 100g

Honorarium = 27,63
Ureum: 8 x 0,0364 = 0,2912
Salicylzuur: 4 x 0,0452 = 0,1808
Melkzuur + gebufferde cetomacrogolcrème zijn producten van lijst 6: 88 x 0,024 = 2,11

Prijs bereiding: 27,63 + 0,2912 + 0,1808 + 2,11 = 30,21 euro

Prijs bereiding = honorarium + prijs grondstoffen + forfait zalfbindmiddel

34

TERUGBETALING **SPECIALITEITEN** IN MAGISTRALE BEREIDINGEN

35

Specialiteit verwerken in bereiding: wanneer nodig?

Dosisaanpassing bv. voor een kind
Vb: R/ Rilatine 7,5mg dt gel dt 20

Bestanddeel bestaat niet in vrac
Vb: Xyzal (levocetirizine)

Bestanddeel bestaat wel in vrac, maar wordt niet terugbetaald
Vb: Elocom crème (mometasonfuroaat)

36

SPECIALITEITEN

Specialiteit en bereiding zijn terugbetaald als …

Regel 1: De verwerkte specialiteit terugbetaald is

R/ Zolpidem 7.5mg f gel dt 20

Zolpidem is een niet-terugbetaalde specialiteit

-> bereiding is niet terugbetaald

37

SPECIALITEITEN

Specialiteit en bereiding zijn terugbetaald als …

Regel 2: Geen enkel actief bestanddeel van de verwerkte specialiteit ingeschreven is in de positieve lijst

voorbeeld 1

R/ Nilstat 30ml (actief bestanddeel = nystatine)
Lidocaïne HCl 0.4g
NaCMC 1.5g
Propyleenglycol 10cc Aqua ad 500cc

nystatine in lijst 1

-> bereiding terugbetaald wanneer de grondstof nystatine wordt gebruikt

voorbeeld 2

R/ Redomex 12mg (actief bestanddeel = amitriptyline)
F gel dt 60

Amitriptyline niet in positieve lijst

-> specialiteit en bereiding zijn terugbetaald

38

Specialiteit en bereiding zijn terugbetaald als …

voorbeeld 3

R/ Hydrocortisone 1%

Nizoral crème ad 30g (actief bestanddeel = ketoconazol)

Ketoconazol in positieve lijst -> specialiteit en bereiding niet terugbetaald

Als grondstof wordt gebruikt ook niet terugbetaald: zie voorwaarden

569814	KETOCONAZOL *§ 027: onder vorm van gelulen voor de behandeling van endogeen Cushingsyndroom, in afwachtig van een chirurgische ingreep.*	**4**	A	27	**1,619400**

39

Specialiteit en bereiding zijn terugbetaald als …

voorbeeld 4

Geen enkel actief bestanddeel van de verwerkte specialiteit is ingeschreven in de lijst vergoedbare grondstoffen

R/ Neobacitracine pro instill 10 ml (actieve bestanddelen = Bacitracine + Neomycinesulfaat)
- Neomycinesulfaat 50mg
- Propyleenglycol 0,2g
- Glycerol 0,2g
- NaCl 0,9g
- Water gezuiverd ad 100ml
- f oplossing uitwendig gebruik

Neomycinesulfaat in positieve lijst
-> bereiding is niet terugbetaald

40

SPECIALITEITEN

Specialiteit en bereiding zijn terugbetaald als …

Regel 3: De toedieningsweg van de specialiteit niet gewijzigd is

R/ Gabapentine 8g

niet gebufferde cetomacrogolcrème ad 100g

Gabapentine niet in positieve lijst

Te bereiden vanuit Gabapentine capsules

-> toedieningsweg gewijzigd

-> specialiteit en bereiding zijn niet terugbetaald

SPECIALITEITEN

Specialiteit en bereiding zijn terugbetaald als …

Regel 4: De dosis van de bereiding niet eenvoudig met een specialiteit kan worden toegediend

voorbeeld 1

R/ Seroquel 12.5mg
F gel dt 60

Geen bestaande dosis → terugbetaald

voorbeeld 2

R/ Seroquel 25mg
F gel dt 60

Bestaande dosis → niet terugbetaald

SPECIALITEITEN

Specialiteit en bereiding zijn terugbetaald als …

Regel 4: De dosis van de bereiding niet eenvoudig met een specialiteit kan worden toegediend

voorbeeld 3

R/ Xyzal 5mg
F gel dt 20

Bestaande dosis → niet terugbetaald

Uitzondering: Wanneer aan een bestaande dosis nog minstens 1 actief bestanddeel zonder '+' wordt toegevoegd, dan wordt bereiding wel terugbetaald

voorbeeld 4

R/ Xyzal 5mg
Dexamethasone 0.5mg
F gel dt 20

Bestaande dosis + vergoedbare grondstof zonder '+' → terugbetaald

SPECIALITEITEN

Specialiteit en bereiding zijn terugbetaald als …

Regel 5: De specialiteit is geen vorm met vertraagde afgifte, verlengde werking of enige andere vorm die niet aangepast is voor verwerking

Specialiteiten met een ‘gewijzigde vrijkoming’:

- Versneld: gelyofiliseerd of bruisvorm
- Vertraagd: uitgestelde werking, maagsapresistent
  vb. retardvorm
- Verlengd: samengesteld uit een excipiënt die het vrijkomen vertraagt om een langere therapeutische werking te hebben

45

Voorbeelden

- FURADANTINE MC 50MG 50 CAPS
- FURADANTINE MC 100MG 50 CAPS
- DICLOFENAC SANDOZ 50MG 30 TABL
- DICLOFENAC RET 75MG EG 60 TABL
- EFEXOR EXEL 75,0MG 56 CAPS
- SALAZOPYRINE EC 500MG 300 DRAG
- NAPROSYNE EC 500MG 30 TABL
- DEPAKINE ENTER 300MG 100 DRAG

46

Specialiteit en bereiding zijn terugbetaald als …

Regel 1: De verwerkte specialiteit is terugbetaald

Regel 2: Geen enkel actief bestanddeel van de verwerkte specialiteit is ingeschreven in de positieve lijst

Regel 3: De toedieningsweg van de specialiteit niet gewijzigd is

Regel 4: De dosis van de bereiding niet eenvoudig met een specialiteit kan worden toegediend

Regel 5: De specialiteit is geen vorm met vertraagde afgifte, verlengde werking of enige andere vorm die niet aangepast is voor verwerking

EXTRA VOORBEELD

R/Nystatine 250 000IE/g
Ciloxan 5 ml (actief bestanddeel = Ciprofloxacine HCl) (oog-/oordruppels)
De icol 5 ml (actieve bestanddelen = Dexamethasonnatriumfosfaat, chlooramfenicol) (oogdruppels)
fsa oordruppels

Ciprofloxacine HCl : grondstof niet terugbetaald
Dexamethasonnatriumfosfaat: terugbetaalde grondstof: lijst 1
Chlooramfenicol: grondstof niet terugbetaald

Terugbetaalde bereiding?

OEFENINGEN

OEFENINGEN WORKSHOP MAGISTRAAL EN TARIFEREN: 29/09/2026

Oefening 1:

Geef voor volgende grondstoffen in welk hoofdstuk van de lijst vergoedbare producten ze zijn ingeschreven. (let op: sommige grondstoffen kunnen voorkomen in meerdere hoofdstukken)

Noteer hierbij of er specifieke voorwaarden zijn voor de terugbetaling.

Acetylsalicylzuur

Atropinesulfaat 1mg ampullen

Bacitracine

Flufenaminezuur

Hydrocortisone

Passiebloem tinctuur

Oefening 2:

Bereken PP(= publieksprijs) en remgeld

R/ Collargol 150 mg (lijst 1; vergoedingsbasis = 4,1008/g)

F suppo dt 20

Oefening 3:

Bereken PP(= publieksprijs) en remgeld

R/ ureum 7g (lijst 1; vergoedingsbasis = 0.0364/g)

Betamethasondipropionaat 45 mg (lijst 1; vergoedingsbasis = 27,8674/g)

Gebufferde cetomacrogolcrème TMF ad 100g (lijst 6 -> gebruik forfaitair bedrag: 0,024/g)

Oefeningen 4 tot 8:

Zijn deze terugbetaald zoals ze zijn voorgeschreven? Waarom wel of niet? Vrac product of specialiteit gebruiken? Aantal modules?

Oefening 4:

R/ **omeprazole 0.2g**

Natriumwaterstofcarbonaat 8.4g (lijst 1)

Polysorbaat 80 100mg (lijst 6)

Aqua ad 100g (lijst 6)

Oefening 5:

R/ **Clindamycine HCl 1.2g**

Propyleenglycol 10 g (lijst 6)

Ontsmettingsalcohol 75g (lijst 6)

Aqua ad 100g (lijst 6)

Oefening 6:

R/ **Doxycycline Hyclaat 100mg**

F gel dt 30

Oefening 7:

R/ Cetylalcohol 16g (lijst6)

Olijfolie 20g (lijst 6)

Glycerol 20g (lijst 6)

Macrogolcetostearylether 3g (lijst 6)

Aqua conservans* ad 100g

*R/Propylparahydroxybenzoaat 0.20g (lijst 6)

Methylparahydroxybenzoaat 0.80g (lijst 6)

Gezuiverd water ad 1000g (lijst 6)

Oefening 8:

R/ Melkzuur 5g (lijst 6)

Benzoëzuur 5g (lijst 6)

Propyleenglycol 10g (lijst 6)

Ontsmettingsalcohol 10g (lijst 6)

Water ad 100g (lijst 6)

Honoraria – 01/01/2026

Inbegrepen: gelules, vulstoffen, poederpapier,…

Vorm	**Aantal per module**	**Aantal modules**					
		1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**
Gelulen	10	17,00	17,00	17,00	17,00	17,00	17,00
Gelulen omhuld*	10	21,32	21,32	21,32	21,32	21,32	21,32
Poeders verdeeld	10	17,00	17,00	17,00	17,00		
Suppos Kind., BB	5	42,52	42,52	42,52	42,52		
Suppos Volw.	5	42,52	42,52	42,52	42,52		
Ovulen	5	42,52	42,52	42,52	42,52		
Rectiolen (+ 0,48 EUR/stuk)	5	42,52	42,52	42,52	42,52		
Poeders niet verdeeld	50 g	17,00	17,00	17,00	17,00		
Oplossing I.G.	100g	17,00	17,00	17,00	17,00		
Oplossing U.G.	100g	17,00	17,00	17,00	17,00	17,00	17,00
Kruiden	50g	17,00	17,00	17,00	17,00		
Zalven,… (zonder zalfbindmiddel 0,024)	50g	27,63	27,63	27,63	27,63	27,63	27,63
Oogdruppels	max 1 mod	27,63					
Oogzalf	max 1 mod	27,63					
Ooglotion	max 1 mod	27,63					
Hoogdringendheids-honorarium	max 1	6,72					
Aflevering als dusdanig van crèmes, gels, zalven, pasta's en vloeistoffen voor uitwendig gebruik	max 1 mod	3,60					
Aflevering als dusdanig van vloeistoffen voor inwendig gebruik, poeders, planten of delen van planten	max 2 mod	3,60	7,20				
Aflevering "G" als dusdanig	max 1 mod	2,64					

*: bijkomend honorarium reeds geïntegreerd

Overzichtslijst REMGELDEN – JANUARI 2026

GALENISCHE VORM	REMGELD WIGW	REMGELD AKT	BASISMODULE	MAXIMUM VERGOEDBAAR
Gelulen	0,34	1,30	10 stuks	60 stuks
Te verdelen poeders	0,34	1,30	10 stuks (50 g.)	40 stuks (200 g.)
Vloeistoffen inwendig gebruik	0,34	1,30	100 gram	400 gram
Crèmes – Gels - Zalven – Pasta's	0,34	1,30	50 gram	300 gram
Vloeistoffen uitwendig gebruik	0,34	1,30	100 gram	600 gram
Mengsels van niet verdeelde poeders	0,34	1,30	50 gram	200 gram
Zetkaarsjes – Rectiolen – Ovulen	0,34	1,30	5 stuks	20 stuks
Topische bereidingen voor oftalmisch gebruik	0,68	2,60	Collyre : max. 10 ml Oogbad : max. 100 ml Oogzalf : max. 5 g	

AFLEVERINGEN ALS DUSDANIG	REMGELD WIGW	REMGELD AKT	BASISMODULE	MAXIMUM VERGOEDBAAR
Zalven, Pasta's, Vaselines	0,68	2,54	100 gram	100 gram
Vloeistoffen inwendig gebruik	0,68	2,54	200 gram	400 gram
Vloeistoffen uitwendig gebruik	0,68	2,54	200 gram	200 gram
Niet verdeelde poeders	0,68	2,54	100 gram	200 gram
Verbandstoffen :				
Cambric windsels	0,68	PP	2 stuks	6 stuks
Crêpe windsels	0,68	PP	1 stuk	3 stuks
Steriele kompressen	0,68	PP	1 doos	3 dozen
Steriele absorberende kompressen	0,68	2,60	1 doos	3 dozen
Steriele wieken (tot en met 3 cm)	0,68	2,60	1 doos	3 dozen

Welkom

op de workshop
‘Medisch-Farmaceutisch Overleg’

Apr. Silas Rydant & Apr. Moira Van Esbroeck
silas.rydant@meduplace.be
moira.van.esbroeck@meduplace.be

1

Apr. Silas Rydant

- **Freelance apotheker** sinds 2010
- Team Lead Meduplace & coördinator Medisch-Farmaceutisch Overleg

Apr. Moira Van Esbroeck

- **Apotheker** sinds 2023
- Projectcoördinator bij Meduplace

2

↑

Wie heeft al gehoord van MFO?

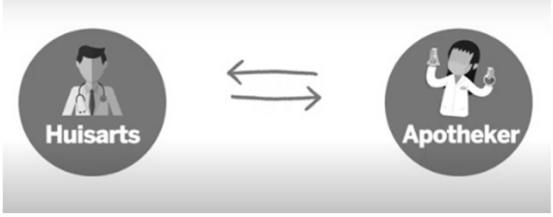
3

Agenda

1	2	3	4
Inleiding	**Onderwerpen**	**Hoe aanpakken?**	**Zelf aan de slag**
Doelstelling & inleiding MFO	Wat kan je kiezen?	Wie, wat, hoe?	Shoot!

4

Multidisciplinaire samenwerking

- Samenwerking arts-apotheker bevordert klinische *outcomes*
- MFO ~ Kader vanuit RIZIV om lokaal samen te werken rond veilig afleveren en voorschrijven van medicatie (april 2016)

5

Multidisciplinaire samenwerking

- Heel wat medicatie gerelateerde problemen
- Samenwerking arts-apotheker bevordert klinische *outcomes*
- MFO ~ Kader vanuit RIZIV om lokaal samen te werken rond veilig afleveren en voorschrijven van medicatie (april 2016)

6

Medisch-Farmaceutisch Overleg (MFO)

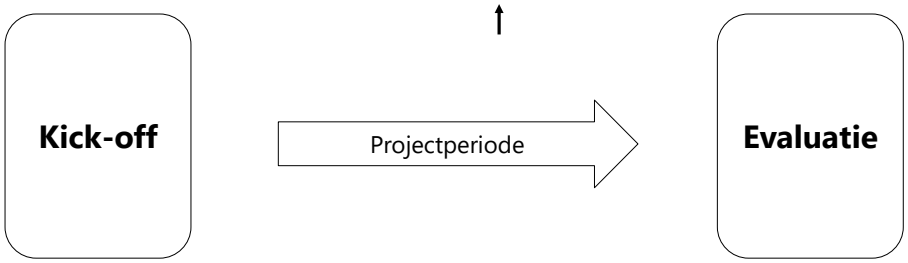
↑

Lokale samenwerking tussen **naburige huisartsen en officina-apothekers**, waarbij ze **afspraken** maken om zoveel mogelijk **problemen te voorkomen** bij bepaalde **geneesmiddelen**.

7

Medisch-Farmaceutisch Overleg (MFO)

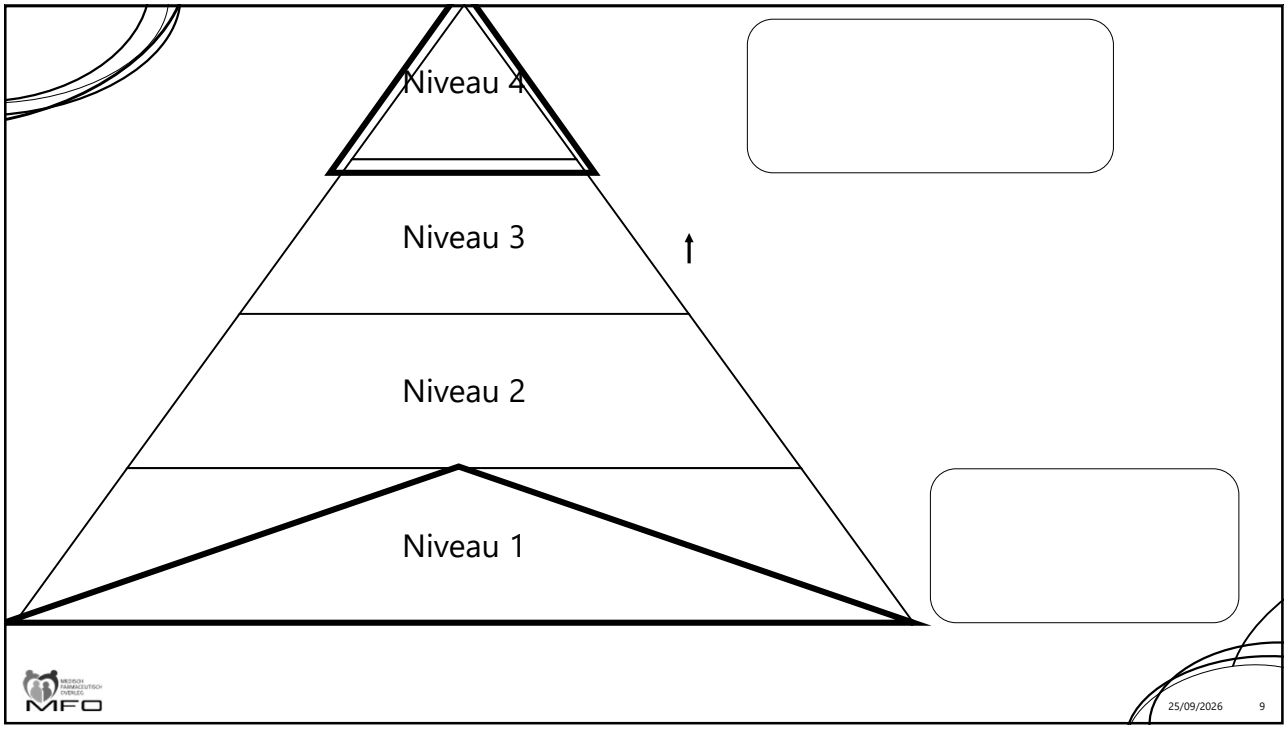
↑

1. Opfrissing guidelines
2. Aankaarten problemen
3. Maken van afspraken

1. Opvragen cijfers
2. Analyse
3. Terugkoppeling

8

Niveau 4
Niveau 3
Niveau 2
Niveau 1
25/09/2026 9

9

Agenda
1
Inleiding
Doelstelling & inleiding MFO
2
Onderwerpen
Wat kan je kiezen?
3
Hoe aanpakken?
Wie, wat, hoe?
4
Zelf aan de slag
Shoot!

10

Onderwerpen

Alle relevante onderwerpen

Verslaving

Interacties

Diabetes

Therapietrouw

Neussprays

Nierinsufficiëntie

Hartfalen

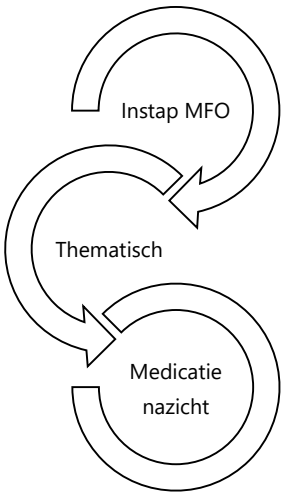
…

Enkel financiering indien project 'erkend' is

(cf. lijst RIZIV)

11

Onderverdeling

Elkaar leren (er)kennen
Eenvoudige afspraken (bereikbaarheid, communicatie…)

Verbetertraject rond bepaald afgelijnd onderwerp

Implementeren van medicatienazicht

12

Instap-MFO

"Huisarts & huisapotheker in duo voor de chronische patient"

Geschikt voor artsen & apothekers die het laatste jaar niet meer hebben samengezeten

13

Thematische MFO's

Doelgroep

Artsen & apothekers die elkaar al kennen en de zorg rond bepaald topic willen verbeteren

Mogelijke topics

Erkend programma!

1) Meduplace
2) Domus Medica
3) RIZIV-website

14

Thematische MFO's

Meduplace

- DOAC
- Hartfalen
- Antiplaatjes
- Antidepressiva
- Orale oncolytica
- Dermatologie
- Osteoporose
- Inhalatoren
- Vaccinatie
- Opioïden
- PPI
- TNF-remmers

Domus Medica

- Nierinsufficiëntie
- Vigilantie
- Antipsychotica
- Obesitas
- Antibiotica
- Lipidenmanagement
- Anticonceptie

15

Vaccinatie

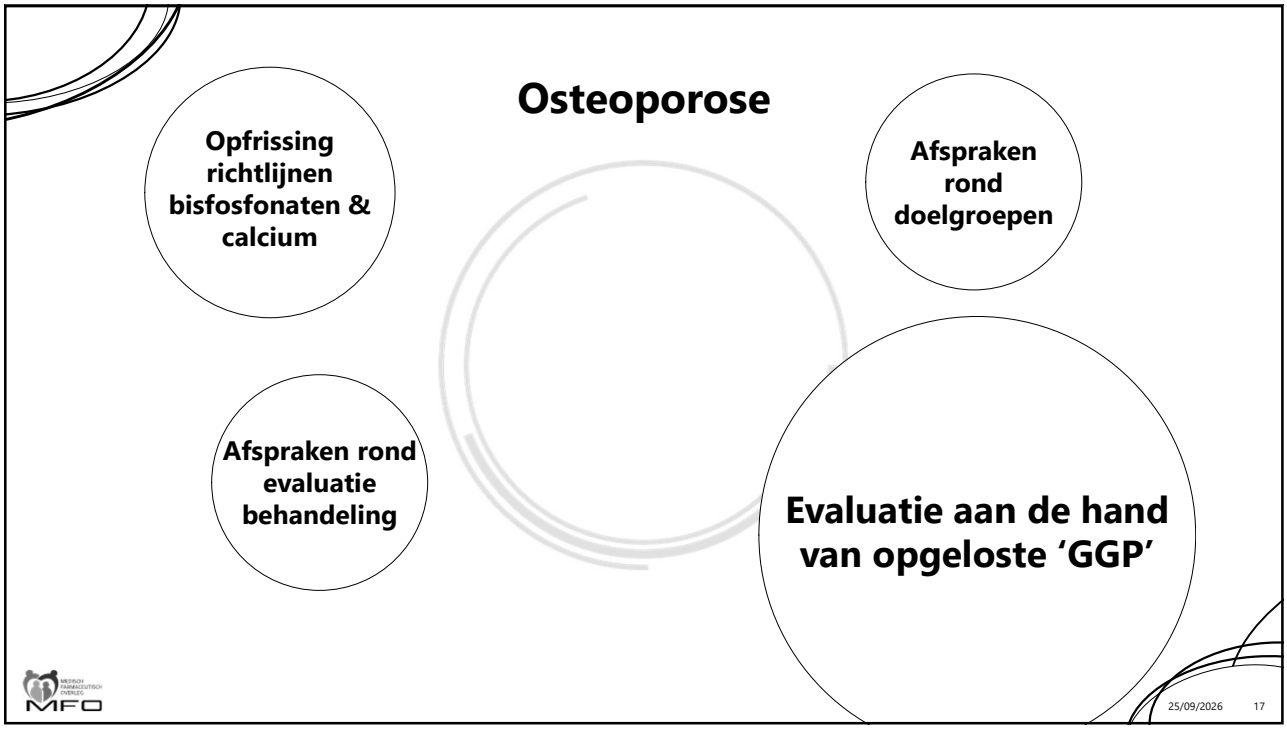
Opfrissing richtlijnen doelgroepen

Afspraken rond doelgroepen

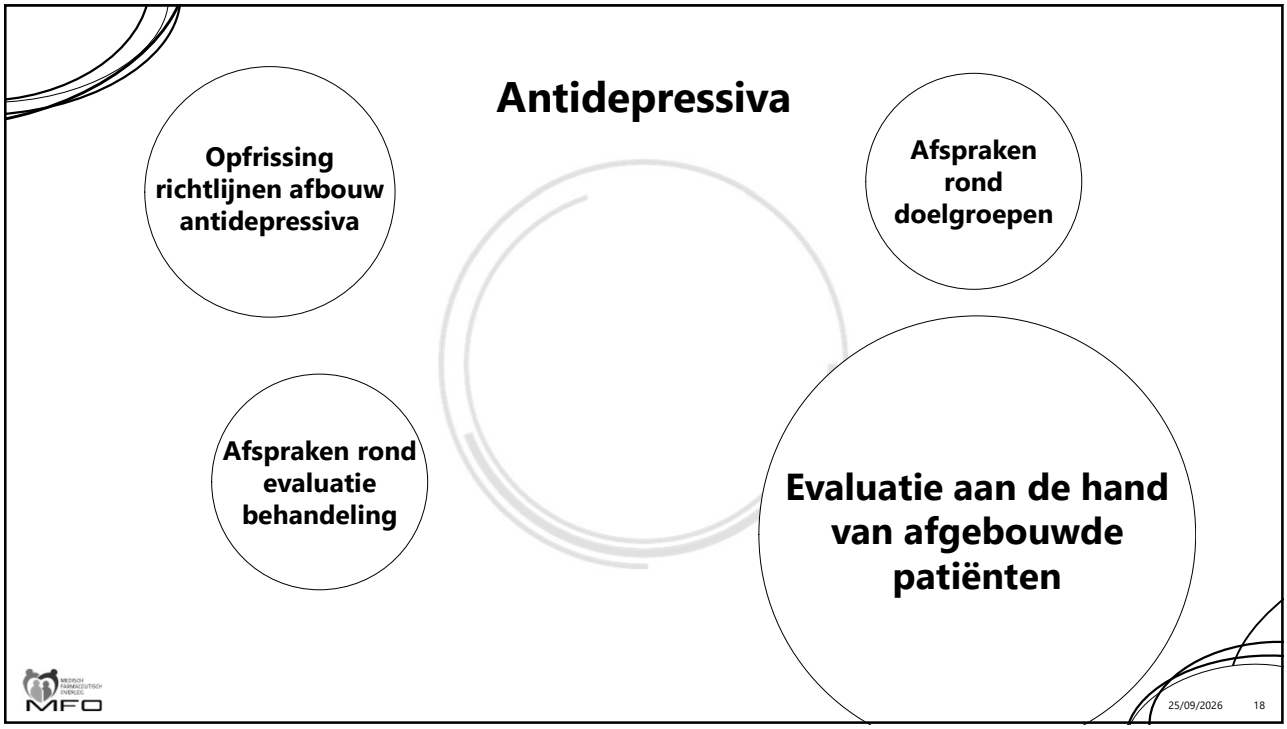
Afspraken rond communicatie naar patiënten

Evaluatie aan de hand van vaccinatiegraad

16

Osteoporose
Opfrissing richtlijnen bisfosfonaten & calcium
Afspraken rond doelgroepen
Afspraken rond evaluatie behandeling
Evaluatie aan de hand van opgeloste 'GGP'
25/09/2026 17

17

Antidepressiva
Opfrissing richtlijnen afbouw antidepressiva
Afspraken rond doelgroepen
Afspraken rond evaluatie behandeling
Evaluatie aan de hand van afgebouwde patiënten
25/09/2026 18

18

Inhalatoren

Keuze maken inhalator

Afspraken rond doelgroepen

Begeleiding bij inhalator (GGG)

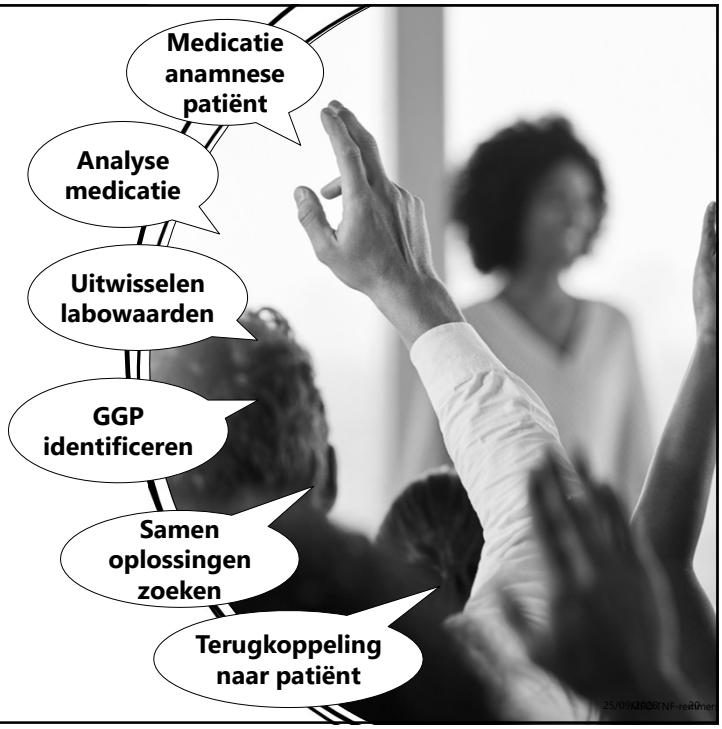
Evaluatie aan de hand van 'GGG' & noodmedicatie

19

Medicatienazicht

Structurele implementatie van medicatienazicht

Geschikt voor artsen & apothekers die reeds goed en gestructureerd samenwerken

20

Agenda

1	2	3	4
Inleiding	**Onderwerpen**	**Hoe aanpakken?**	**Zelf aan de slag**
Doelstelling & inleiding MFO	Wat kan je kiezen?	Wie, wat, hoe?	Shoot!

21

Hoe aanpakken – voorbereiding

1) Maak een groepje (1 arts + 1 apotheker + 1 'ondersteunende persoon)

2) Bepaal het onderwerp (ism KAVA of Domus Medica)

22

Hoe aanpakken – voorbereiding

1) Maak een groepje (1 arts + 1 apotheker + 1 'ondersteunende persoon)
2) Bepaal het onderwerp (ism KAVA of Domus Medica)
3) Identificeer wie je zal uitnodigen (vooral gezamenlijke patiënten)
   a. buurtniveau (geen ELZ!)
   b. LOK (indien lokaal) met de apotheken uit de buurt
   c. drie (groeps)praktijken en drie apotheken
4) Zoek moderator (betaald door RIZIV) en bereid inhoudelijk voor

Hoe aanpakken – voorbereiding

5) Zaaltje, uitnodiging, catering, …
6) Financiering aanvragen bij RIZIV

Hoe aanpakken – avond zelf

↑

25

Hoe aanpakken – avond zelf

↑

26

Hoe aanpakken – avond zelf

Maak het gezellig ☺

27

Hoe aanpakken – opvolging

1) Verslag opmaken en rondsturen (€ 500)

2) Opvolgen van deelnemers na 2, 4, 8 weken…

28

Hoe aanpakken – opvolging

1) Verslag opmaken en rondsturen (€ 500)
2) Opvolgen van deelnemers na 2, 4, 8 weken…
3) Gegevens opvragen na bepaalde periode
4) Analyse van de opgevraagde gegevens
5) Terugkoppeling naar RIZV (€ 900) & deelnemers

29

Ondersteuning

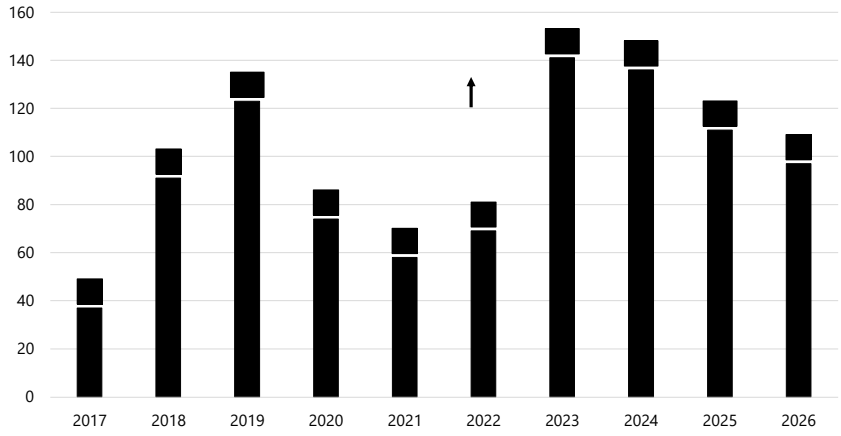
In principe kan en mag je alles **zelf** doen

Maar je kan altijd onze **hulp** inroepen, voor **élke stap**

30

Aantal lokale MFO-projecten

31

Populaire topics

1) Huisarts & apotheker in duo (~instap-MFO)
2) Vaccinatie
3) Diabetes
4) Magistraal
5) Inhalatoren

32

Collega’s aan het woord

33

34

Agenda

1	2	3	4
Inleiding Doelstelling & inleiding MFO	**Onderwerpen** Wat kan je kiezen?	**Hoe aanpakken?** Wie, wat, hoe?	**Zelf aan de slag** Shoot!

35

Opdracht 1

In 2026 werden vanuit KAVA twee nieuwe MFO-pakketten goedgekeurd:

Rookstop en Hypertensie

Per groepje krijg je een van de nieuwe **onderwerpen.** Werk volgende punten uit.

1. **Waarom** lijkt jullie dit **thema belangrijk** om een MFO-pakket rond uit te werken?
2. Welke **mogelijke invalshoeken of doelstellingen** zie je binnen dit thema? (m.a.w.: Waaraan kunnen artsen en apothekers samen werken om de zorg voor de patiënt beter te maken?)
3. Werk een (beperkte) **casus** uit die tijdens een MFO aanbod kan komen
4. Welke **kwaliteitsindicatoren** ('afspraken' tussen apotheker en arts) zou je opstellen? Hoe wil je deze opvolgen?

36

Opdracht 2

Jij bent verantwoordelijk voor het organiseren van een lokaal MFO bij jouw stagemeester. Je kan hiervoor op een budget van € 1000 rekenen. Dit bedrag dient voor de organisatie van het MFO en het opmaken van het verslag. (De moderator wordt uit een ander budget betaald).

1) Voorbereiding: wie nodig je uit (en op welke manier), waar, wat heb je nodig, locatie, taakverdeling, financieel, wat moet je doen voor € 1000 te ontvangen…

2) Overleg zelf: hoe verloopt de avond, waar moet je zeker meebrengen, aan denken…

3) Na het MFO: wat moet er gebeuren, hoe/wie…?

37

Kernboodschappen

1. MFO-project is lokaal tussen huisartsen en apothekers
2. Doel: afspraken maken rond gebruik van medicatie
3. Graag financiering? Baseer je op een ‘erkend kwaliteit bevorderend programma’ (cf. website RIZIV of Meduplace/Domus)
4. Hulp nodig? Contacteer ons, alles kan uitbesteed worden ☺

38

Onderwerpen
Hoe begin ik eraan
Ondersteuning
Evenementen
Over ons
Blog
Medisch-Farmaceutisch Overleg
Welkom op onze website!
De huisartsenvereniging Domus Medica en de Vlaamse beroepsverenigingen van apothekers geloven sterk in de meerwaarde van het Medisch Farmaceutisch Overleg (MFO). Om hun leden beter te informeren over de mogelijkheden van het MFO en de kwaliteit hiervan te verbeteren werd deze website ontwikkeld.
Geef uw mening over MFO!
Trailer Medisch Farmaceutisch Overleg (MFO)
Link kopiër...

39

MEDISCH
FARMACEUTISCH
OVERLEG
MFO
Een initiatief van
KAVA
MEDUPLACE
HEALTH EDUCATION FOR PROFESSIONALS
in samenwerking met
DOMUS
MEDICA
25/09/2026
40

40

HR in de apotheek

klaar voor je eerste job?

Evy Van Sant

1

introductie

- HR – alles met betrekking tot personeel
  - aanwerving, verloning, arbeidswetgeving, welzijn, betrokkenheid, gezondheid, evaluaties, persoonlijke relaties, opleiding …
- relevante HR-aspecten voor een startende apotheker
- voorbereiden op eerste sollicitaties en gesprekken met werkgevers
- praktische tips
  - contractonderhandelingen, werkcultuur, persoonlijke ontwikkeling

Wat drijft je?

- Waarom farmaceutische wetenschappen?
- Waarom apotheek?
  - patiëntencontact
  - innovatief werken
  - zorg en welzijn
  - …

Solliciteren = je onderscheiden

- motivatiebrief en CV
  - je vaardigheden, ook soft skills zoals empathie, communicatie
  - stages en werkervaring
- sollicitatiegesprek
  - Weet wat je belangrijk vindt
  - wat zoek je?
- netwerken: leg en onderhoud contacten

Werknemer of zelfstandige?

- bij werkgever in loondienst?

  OF

- samenwerken op zelfstandige basis?

- veel verschillen
  - administratie
  - financiële plaatje
  - zekerheid
  - …

Het contract: waar moet je op letten?

- een werknemer heeft altijd een **arbeidsovereenkomst**
  - Je voert bepaalde taken uit
  - gedurende een bepaalde periode
  - in ruil voor een afgesproken loon
  - in dienst bij een werkgever.

- voor bepaalde duur = vaste termijn
- voor onbepaalde duur ≠ vaste termijn

zelfstandige

- Een zelfstandige heeft NOOIT een ARBEIDSovereenkomst
- Echter wel steeds een overeenkomst opstellen!
  → samenwerkingsovereenkomst, aannemingsovereenkomst
- Boekhouder onder de arm nemen
  - Hoofdberoep of bijberoep?
  - Ondernemingsvorm
  - Inschrijven sociaal verzekeringsfonds
  - Sociale bijdragen zelf betalen

Vergelijking zelfstandige-bediende

- vrijheid vs. verantwoordelijkheden
- verschillen zelfstandige - bediende:
  - contract
  - financiële aspect
  - vakantie
  - administratie
  - werkzekerheid
  - …
- nieuw sinds dit jaar: **flexi-jobs**

Verloning werknemer

- bruto ≠ netto ≠ kost werkgever

- netto + BV + RSZ = bruto
- bruto + 35% patr. bijdrage = werkgeverskost

➔ **Enorm verschil!**

Bruto naar netto - voorbeeld

voltijds – niet gehuwd – geen kinderen

€ 4000 bruto € 2.614 netto

voltijds – gehuwd (partner met inkomen) – geen kinderen

€ 4000 bruto € 2.616 netto

voltijds – gehuwd (partner zonder inkomen) – 2 kinderen

€ 4000 bruto € 2.754 netto

Extra voordelen

- vergoeding woon-werkverkeer
- sectorpremie
- vakantiegeld
  - eindejaarspremie
  - maaltijdcheques
  - verzekeringen
  - netto onkostenvergoeding
  - lidgelden, opleiding
  - wagen - fiets

Vakantie

- 20 dagen wettelijk verlof
- 1ste jaar = recht op jeugdvakantie
  - (als <25 en 1 maand gewerkt)
  - anders aanvullende (Europese) vakantie
- 2de jaar en volgend
  - enkel en dubbel vakantiegeld (= 92% bruto)
  - Volledig verlofrecht (20 wettelijke verlofdagen)
- 10 feestdagen
- Extra…?

ervaring studentenwerk?

- indrukken en ervaringen?
- Ook na het afstuderen mag je nog werken als jobstudent
- enkel in jaar van afstuderen (tot 30/09/27)
- max **650 uur per jaar**
- voordelig want minder afhoudingen

- kan NIET:
  - In zelfde functie en bij zelfde werkgever eerst als jobstudent en aansluitend vast in dienst

nog vragen?

- **HR KAVA** → **BEDIENDEN**
- Evy Van Sant
- 03/280.15.16
- evy.van.sant@kava.be

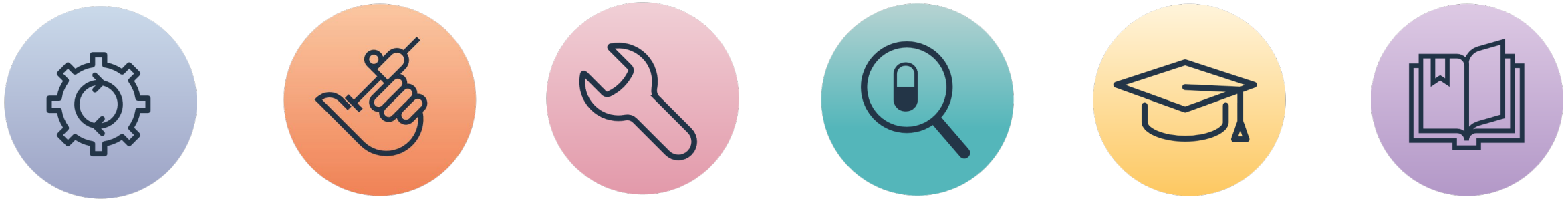
- **Accountancy KAVA** → **ZELFSTANDIGEN**
- Melissa Schenck
- 03/280.15.37
- melissa.schenck@kava.be

INSTITUUT VOOR
PERMANENTE STUDIE
VOOR APOTHEKERS

IPSA

IPSA

VOOR EN DOOR APOTHEKERS

INSTITUUT VOOR
PERMANENTE STUDIE
VOOR APOTHEKERS
IPSA

Waarom bijscholen?

INSTITUUT VOOR
PERMANENTE STUDIE
VOOR APOTHEKERS
IPSA

What's in it for me?

- **Bijscholen = nuttig!**
- **Bijscholen = kennis vergroten!**
- **Bijscholen = bijblijven!**
- **Bijscholen = groeien!**
- **Bijscholen = verplicht!**
  - **Doelstelling: 60 accreditatiepunten / 3 jaar (gem. 20 / jaar)**
  - **12 accreditatiepunten via fysieke aanwezigheid of live webinar**
  - **Verschillende domeinen (A, B en C)**

INSTITUUT VOOR
PERMANENTE STUDIE
VOOR APOTHEKERS
IPSA

Waarom IPSA?

INSTITUUT VOOR
PERMANENTE STUDIE
VOOR APOTHEKERS
IPSA

Waarom IPSA?

- Variatie aan onderwerpen
- Verschillende lesvormen
- Onafhankelijk: niet gebonden aan bedrijven
- Aangepast niveau: post-universitair + evidence based
- Praktijkgericht: grote input officina-apothekers en gebruik casussen
- Prijs/ kwaliteit

INSTITUUT VOOR
PERMANENTE STUDIE
VOOR APOTHEKERS

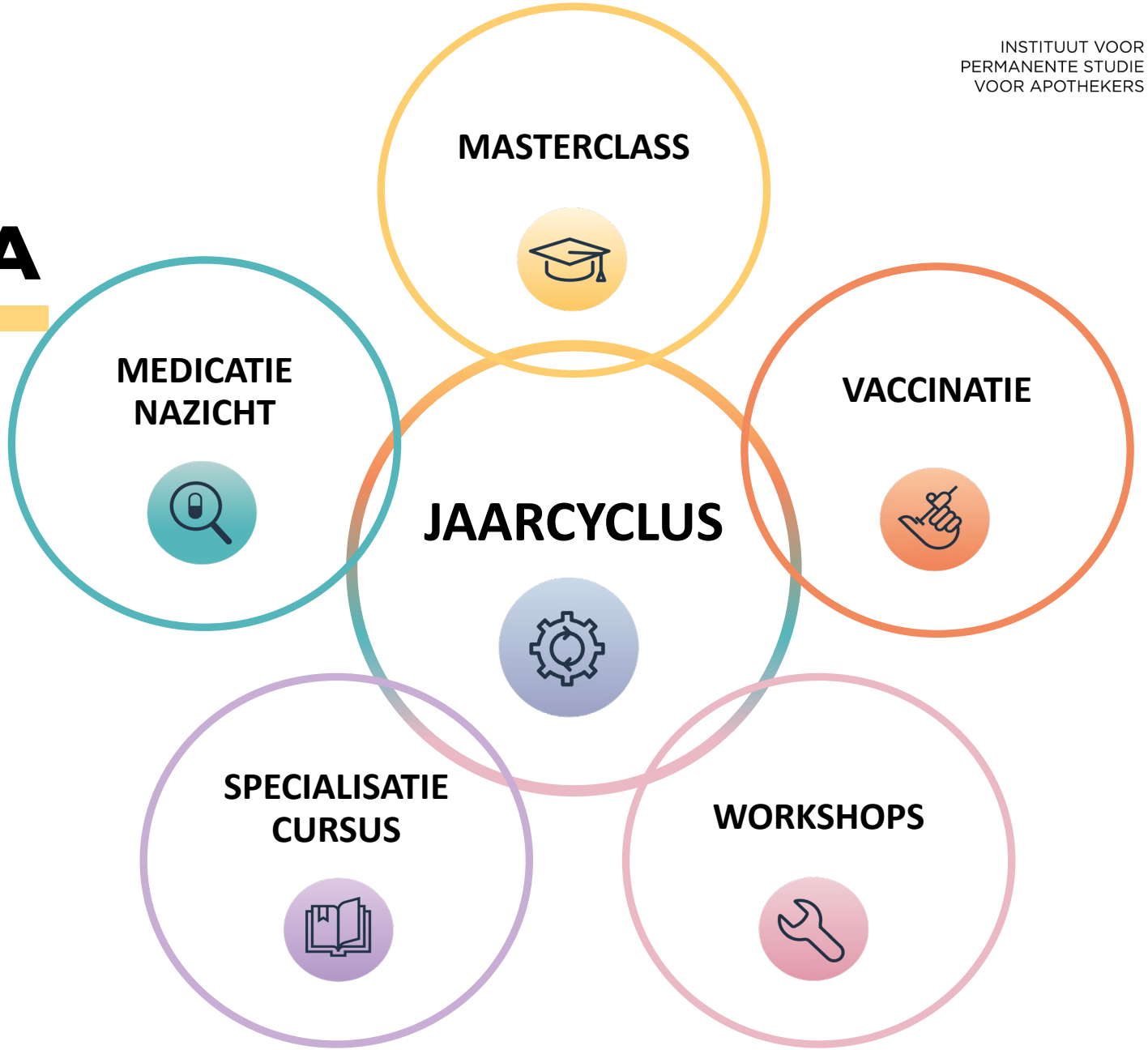
IPSA

Aanbod IPSA

INSTITUUT VOOR
PERMANENTE STUDIE
VOOR APOTHEKERS
IPSA

Aanbod IPSA

INSTITUUT VOOR
PERMANENTE STUDIE
VOOR APOTHEKERS

IPSA

INSTITUUT VOOR
PERMANENTE STUDIE
VOOR APOTHEKERS
IPSA

Testimonials

"Super cursus! Heel veel bijgeleerd. Sinds vorig jaar afgestudeerd, veel leerstof uit deze cursus zou moeten geïmplementeerd worden in de opleiding Farmaceutische Zorg :-)"

"Heel goede webinar, super praktijkgericht. Top! Goeie spreker en moderator."

"Hartelijk dank voor de inspanningen van ipsa die helpen om een goede wetenschappelijk ingestelde (huis)apotheker te kunnen zijn"

INSTITUUT VOOR
PERMANENTE STUDIE
VOOR APOTHEKERS

IPSA

Stagiairs 2026-2027

INSTITUUT VOOR
PERMANENTE STUDIE
VOOR APOTHEKERS
IPSA

Stagiairs 2026-2027

SCAN ME

- Al starten met bijscholen tijdens je stagejaar?
- Gratis toegang tot de IPSA Jaarcyclus 2026 én 2027
- Gratis toegang tot CEBAM!
- Maak eenmalig je gratis account aan:
  https://ipsa.be/login/signup.php
- Gegevens invullen:
  - Functie: apotheker-stagiair 2026/2027
  - Persoonlijk mailadres
- Zelf GEEN bestelling plaatsen voor het programma ‘Jaarcyclus’
- Schrijf je in (reserveer je zitje) voor de les waar je naartoe wil gaan/volgen

INSTITUUT VOOR
PERMANENTE STUDIE
VOOR APOTHEKERS

IPSA

Jaarcyclus 2026

INSTITUUT VOOR
PERMANENTE STUDIE
VOOR APOTHEKERS
IPSA

Voorproefje Jaarcyclus 2026

DATUM APINTO	APINTO LOCATIE
maandag 28 september 2026	Kasterlee - Casteleer
dinsdag 6 oktober 2026	Roeselare - DWVL
maandag 12 oktober 2026	Leuven - Faculty Club
woensdag 14 oktober 2026	Hasselt - APOTHEIA
woensdag 14 oktober 2026	Drongen - KOVAG
donderdag 15 oktober 2026	Antwerpen - KCC
donderdag 15 oktober 2026	Brugge - Greenpark

- **Anticonceptie: do's and don'ts**
- **Hormonale buitenbeentjes**
- **Geneesmiddelallergie, niet zomaar een bijwerking**
- **Farmaceutische zorg bij kankerpatiënten**
- **Cholesterol: van risico naar juiste remmer**
- **Ten aanval tegen epilepsie + APINTO Epilepsie**
- **Biologicals in beeld: de theorie op een rij**
- **Biologicals in actie: praktische tips aan de toog**
- **Fouten vermijden bij magistraal vermijden**
- **Korte opnames - 30 min**
  - **Blik op mucoviscidose, ziekte van Kahler, ziekte van Lyme en tuberculose**
  - **Focus op endometriose, Decigatan® en intoxicaties**

INSTITUUT VOOR
PERMANENTE STUDIE
VOOR APOTHEKERS

IPSA

Voorproefje Jaarcyclus 2027

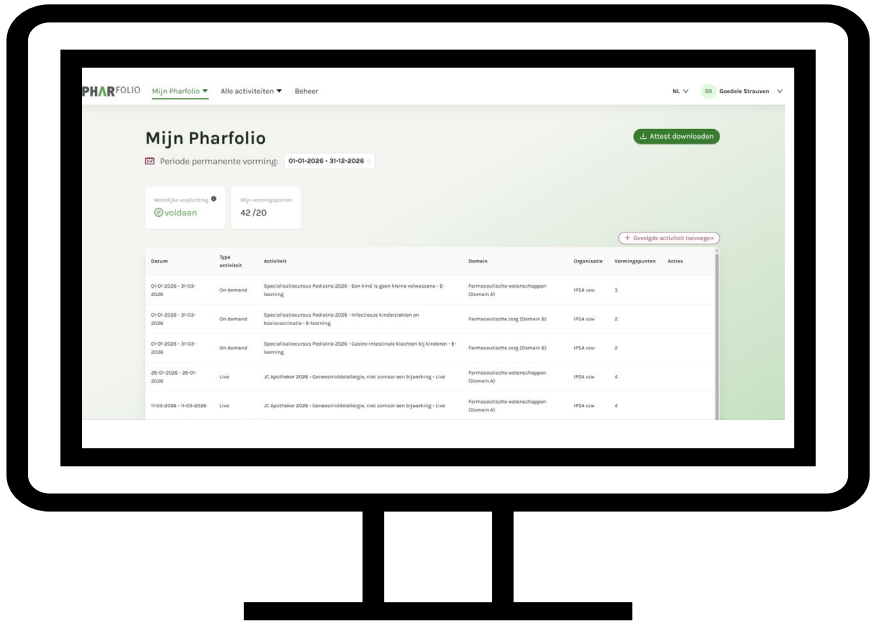
INSTITUUT VOOR
PERMANENTE STUDIE
VOOR APOTHEKERS
IPSA

Voorproefje Jaarcyclus 2027

- Het vrouwenhart, een vak apart
- Durf te vragen: obesitas en GLP-1
- Aandacht voor ADHD bij volwassenen
- Wanneer pijn op de zenuwen werkt
- Palliatieve zorg in de apotheek
- Dermatologie: infectieuze huidproblemen
- Dermatologie: van acné tot wratten
- Beestig goede raad in de apotheek (veterinair)
- Eerste uitgifte: advies tot in de puntjes
- APINTO: AI, toepast op medicatienazicht

INSTITUUT VOOR
PERMANENTE STUDIE
VOOR APOTHEKERS
IPSA

Accreditatiepunten bijhouden

www.pharfolio.be > Mijn pharfolio > registreren als persoon die een bijscholing volgt

IPSA
PODCAST

Vragen die blijven knagen na een les?

Neem een kijkje naar onze podcastafleveringen

- via jouw favoriete podcastkanaal
- via onze website

IPSA socials

SCAN ME

SCAN ME

Wil jij deel uitmaken van het leuke ipsa-team?

- **Wetenschappelijke Raad**
- **Lokale verantwoordelijke**
- **Workshop moderator**

Vragen over de lessen, suggesties voor onderwerpen ellen.dewin@ipsa.be

Vragen over de website, inschrijving, betaling, …: secretariaat@ipsa.be

INSTITUUT VOOR PERMANENTE STUDIE VOOR APOTHEKERS IPSA